

**INFORMACIJA
O AKTIVNOSTIMA NA REALIZACIJI RAZVOJNIH PROJEKATA NA UNAPREĐENJU
TURISTIČKE INFRASTRUKTURE**

(period jul – decembar 2024. godine)

Jun 2025. godine

UVOD

U skladu sa Programom rada Vlade Crne Gore za 2025. godinu, Ministarstvo turizma (u daljem tekstu „Ministarstvo“) u obavezi je da na polugodišnjem nivou pripremi Informaciju o aktivnostima na realizaciji razvojnih projekata na unapređenju turističke infrastrukture (u daljem tekstu „Informacija“), a za sljedeće projekte:

- Ski centar „Kolašin 1600“,
- Ski centar „Žarski“,
- Ski centar „Cmiljača“,
- Ski centar „Savin Kuk“,
- Ski centar „Štedim - Hajla“ i
- Valorizacija Đalovića pećine.

U Informaciji je dat pregled aktivnosti na realizaciji razvojnih projekata na unapređenju turističke infrastrukture i ponude, u prvom redu skijališta, ali i prirodnih atrakcija poput Đalovića pećine, sa statusom i fazama realizacije, a koji uključuju izgradnju novih žičara (skijaških i panoramskih), skijaških staza, baznih stanica, pristupnih puteva, energetske i vodovodne infrastrukture, mehanizacije, sistema za vještačko osnježavanje i dr.

Ministarstvo je u pripremi predmetne Informacije koristilo podatke dostavljene od Uprave za kapitalne projekte kroz „Izveštaj o realizaciji projekata „Unapređenje turističke ponude“ za period 01.07.2024-31.12.2024. godine“, ali i informacije koje su dobijane tokom sastanaka održavanih u cilju realizacije i praćenja realizacije projekta, a sa predstavnicima relevantnih lokalnih i državnih institucija i subjekata, sa kojima, kao resorno ministarstvo sarađujemo i ostvarujemo usku saradnju na realizaciji navedenih projekata iz Kapitalnog budžeta.

Na realizaciji razvojnih projekata izgradnje ski centara na Bjelasici sa kolašinske, bjelopolske i mojkovačke strane, ski centra na Savinom kuku na Durmitoru, ski centra na Štedimu i Hajli i valorizaciji Đalovića pećine, a koji podrazumijevaju izgradnju putne infrastrukture, pristupnih saobraćajnica i parkinga, elektro i telekomunikacione infrastrukture, sistema vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda, uslužno-ugostiteljskih objekata, žičara, ski staza, pješačkih staza, ukupno je do sada investirano preko **129,82 miliona eura**.

Ski centar „Kolašin 1600“, Kolašin

U skladu sa Prostornim planom posebne namjene Bjelasica i Komovi, zona **planinskog centra Kolašin 1600** se nalazi u južnom dijelu područja Bjelasice na teritoriji opštine Kolašin. Zona za bazno naselje planinskog centra Kolašin 1600 se nalazi na oko 1600 mnm i površina baznog naselja iznosi 27,19 ha. Bazno naselje planinskog centra se sastoji od zone parkinga na ulazu u bazno naselje, zone sa objektima centralnog naselja sa hotelima, apartmanima, recepcijom i javnim sadržajima, zone zasebnih grupacija sa objektima jednoporodičnih i višeporodičnih smještajnih jedinica i površina za polazište ski liftova.

Pristup baznom naselju planinskog centra i skijalištu organizovan je iz pravca Kolašina novoizgrađenim putem koji se odvaja od puta koji vodi kroz tunel „Klisura“ i ka Ski centru „Kolašin 1450“.

U 2014. godini su započete aktivnosti u cilju stvaranja infrastrukturnih pretpostavki za valorizaciju prostora budućeg planinskog centra u skladu sa Prostornim planom posebne namjene Bjelasica i Komovi, a najznačajnije infrastrukturne aktivnosti su se odvijale na skijalištu Ski centra „Kolašin 1600“, koji se prepoznaje kao nosilac razvoja zimskog turizma u Crnoj Gori. Investicioni elaborat u okviru kog je izvršena procjena investicije i predložena dinamika realizacije projekata kojim se stvaraju infrastrukturni preduslovi koji su bili neophodni za formiranje novog Ski centra „Kolašin 1600“ je pripremljen 2014. godine. Izgradnja Ski centra „Kolašin 1600“ je zamišljena kao višegodišnja investicija koja se finansira sredstvima iz Kapitalnog budžeta Crne Gore. Formiranjem novog Ski centra „Kolašin 1600“ stvorene su pretpostavke za dalji razvoj planinskog centra Kolašin 1600, u kojem je, prema prostorno-planskoj dokumentaciji i Ugovoru o dugoročnom zakupu lokaliteta planinskog centra „Kolašin 1600“, predviđena gradnja hotelsko-turističkog naselja i pratećih sadržaja, a koji se finansiraju kroz privatna ulaganja dugoročnog zakupca zemljišta Konzorcijuma „Kolašin 1600“. Formiranjem novog Ski centra „Kolašin 1600“ stvorene su pretpostavke i za dalju održivu valorizaciju prostora Bjelasice.

Dakle, realizacija projekta izgradnje Ski centra „Kolašin 1600“ planirana je kroz dvije faze. Prva faza koja je završena, obuhvatala je radove na izgradnji: putne infrastrukture sa parkingom, Bazne stanice sa pratećim sadržajima, primarne elektroenergetske mreže, isklوپive šestosjedne žičare K8 „Troglava“, vodosnabdijevanja za potrebe objekta Bazne stanice, ski staza i nabavku neophodne mehanizacije i opreme. Drugom fazom, koja je u toku, su predviđeni radovi na izgradnji dodatne elektronenergetske infrastrukture, isklوپive šestosjedne žičare K7 „Klisura“, koja povezuje oba ski centra na ovom lokalitetu (Kolašin 1600 i Kolašin 1450), pratećih ski staza i osnježavanje staza (izgradnja sistema vodosnabdijevanja, akumulacionog jezera i sistema za osnježavanje), kao i nabavku mehanizacije za pripremu i održavanje ski staza.

U cilju daljeg unapređenja turističke ponude, kroz Kapitalni budžet je planirana dodatno i izgradnja ski lifta „tipa sidro“, ski lifta „tipa tanjir“, osvjetljenje staza i izgradnja montažno-demontažnog boba.

Podsjećamo, istovremeno sa razvojnim i infrastrukturnim projektima na ovom lokalitetu koji se finansiraju kroz Kapitalni budžet Crne Gore, u cilju turističke valorizacije prostora Bjelasice, sproveden je tenderski postupak preko Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte za dugoročni zakup lokacije Kolašin 1600, i potpisan Ugovor o davanju u dugoročni zakup zemljišta za izgradnju baznog naselja planinskog centra „Kolašin 1600“ na period od 90 godina (21. septembra 2018.) sa Konzorcijumom Kolašin 1600, koji čine privredna društava: Gener 2 Shpk iz Albanije i Ski resort Kolašin - 1600 d.o.o. iz Kolašina. Protokol o stupanju Ugovora na snagu je potpisan 23. decembra 2019. godine, kada su se stvorili uslovi za primopredaju lokacije i početak realizacije projekta.

Realizacija projekta izgradnje hotelsko-turističkog kompleksa ukupnog kapaciteta 2.485 kreveta, vrijedan 77 miliona eura, planirana je kroz četiri Klastera, od kojih je Klaster I obavezujući i iznosi €12,8 miliona. Planirana vrijednost radova Klastera I je: I godina - €1.479.240,00; II godina - €3.220.710,00; III godina - €2.492.000,00 i IV godina - €5.608.050,00.

Aktivnosti realizovane od početka projekta:

- **Trafostanica 35/10 „Jezerine“** – Projekat je završen i izdata upotrebna dozvola. Glavni projekat i izgradnja: „Novi volvox“ d.o.o. Podgorica. Vrijednost: €1.598.889.
- **Žičara šestosjed K8 „Troglava“** – Izgradnja žičare je završena i izdata upotrebna dozvola, nakon čega je u februaru 2019. godine stavljena u funkciju. Izvođač: Konzorcijum (koji su činili Doppelmayr i „Eminent“ d.o.o. Podgorica). Vrijednost: €9.002.858,49.

- **Šestosjedna isklopiva žičara K8** – Na projektu je postojalo otvoreno pitanje rješavanje duga prema Konzorcijumu (Doppelmayr i Eminent) koji je nastao usljed promjene stope PDV-a. Uprava za kapitalne projekte je pratila sudski postupak u cilju mirnog rješavanja spora oko nastale razlike u PDV-u sa Konzorcijumom. U 2023. godini je izvršeno sudsko poravnanje za isplatu razlike PDV-a u iznosu €28.889,85 eura.
- **Adaptacija krova garaže za smještaj korpi uz žičaru K8** - Svi radovi su završeni. Izvođač: „Novi Volvox” d.o.o. Podgorica (2022). Vrijednost: €48.390,34.
- **Ski staze uz žičaru K8** - Projekat se realizovao po principu „projektuj i izgradi”. Ukupna dužina ski staza iznosi 10,5 km (4,5km+6km). Izvođač: „Gradnja inženjering MNE” d.o.o. Podgorica. Vrijednost: €1.207.217.
- **Bazna stanica** - Pušten je u rad objekat Bazne stanice sa restoranom, garažom za ratrake, skijašnicom, ambulantom itd. Izvođač: „Toškovići” d.o.o. Podgorica sa podizvođačima „BB solar” d.o.o. Podgorica, „ETG Grupa” d.o.o. Podgorica i „Decom Montenegro” d.o.o. Podgorica. Vrijednost: €2.052.953.
- **Nabavka mehanizacije** – Izvršena je nabavka mehanizacije putem dvije javne nabavke koje je sprovela Uprava za kapiatlnje projekte, a za potrebe održavanja 21 km ski staza uz dvije šestosjedne žičare K8 „Troglava” i K7 „Klisura”. U 2018. godini je odabrani ponuđač „Eurozox” d.o.o Danilovgrad izvršio isporuku dva ratraka i dvoje motornih sanki za potrebe ski centra. Vrijednost investicije €896.852.
Zatim, u junu 2021. godine je odabrani ponuđač „Eurozox” d.o.o. Danilovgrad isporučio dva nova vozila za pripremu i ravnanje snijega na ski stazama (tabača) za potrebe Ski centra „Kolašin 1600“, vrijednosti €1.572.879,00. Svi ugovorene nabavke su završene.
- **Putna infrastruktura** - Završeni svi ugovoreni radovi.
- **Rekonstrukcija puta od Ski centra „Kolašin 1450” – Jezerine do Ski centra „Kolašin 1600”** – Realizacija rekonstrukcije puta u dužini od 2,3 km se sprovela kroz dvije faze koje su završene. Izvođač: „Toškovići” d.o.o. Podgorica. Vrijednost: €2.109.003
- **Izvođenje radova na potpornoj konstrukciji na putu Ski centar „Kolašin 1450” – Jezerine - Ski centar „Kolašin 1600”, I i II faza (PR8-PR14 i PR1-PR8)** – U 2019. godini su završeni radovi na izgradnji potpornih zidova. Izvođači: „Akropolis” d.o.o. Nikšić i „Eurozox” d.o.o. Danilovgrad. Vrijednost: €1.014.049,22
U toku postavljanja putarske mreže za zaštitu kosina, izvođač radova je obavijestio naručioca i stručni nadzor da je na kosini iza zida, došlo do pojave ozbiljne pukotine. Stručni nadzor je Upravi dao svoje mišljenje u kojem nije mogao jasno potvrditi ozbiljnost deformacije, već je predložio angažovanje geologa. U martu 2021. godine je potpisan ugovor za vršenje revizije glavnog projekta osmatranja tla i potporne konstrukcije od PR1 do PR8. Revizija projekta je završena u 2021. godini i projekat je predat izvođaču radova i stručnom nadzoru radi praćenja eventualnih slijeganja tla u toku garantnog perioda.
- **Parking za dnevne skijaše sa kompletnom infrastrukturom uz Baznu stanicu** - Završeni su svi radovi na izgradnji parkinga za dnevne skijaše. Izvođač I faza: „Tehnoput MNE” Podgorica sa podizvođačima „BB Solar” d.o.o. Podgorica i „Integration systems” d.o.o Podgorica. Ukupna vrijednost radova: €739.979,94
Izvođač II faza: „Crnogoraput” a.d. Podgorica. Ukupna vrijednost radova: €69.824,99
- **Izrada Glavnog projekta za izgradnju interne saobraćajnice od kružnog toka do trafostanice TS 35/10kV Kolašin 1450-1600** – Ovaj projekat je počeo u 2019. godini i u prethodnom periodu je pripremljen Glavni projekat i završena tehnička revizija projekta. Konačni izvještaj revizije nije kompletiran, usljed neriješenih imovinsko-pravnih odnosa. Odluka o utvrđivanju javnog interesa za eksproprijaciju nepokretnosti za potrebe izgradnje saobraćajnice od kružnog toka do trafostanice TS 35/10 Kolašin 1450-1600, opština Kolašin je Vlada Crne Gore donijela 27.11.2020. godine. Eksproprijacija šest katastarskih parcela je

predviđena, ukupne površine 1.945 m² (904/45, 904/47, 904/49, 904/50, 1023/2 i 953/2 - KO Smrčje). Korisnik eksproprijacije je Uprava javnih radova (Uprava za kapitalne projekte).

- **Vodosnabdijevanje Bazne stanice Ski centra „Kolašin 1600“** - Na osnovu prethodno pripremljene Studije izvodljivosti vodosnabdijevanja Ski centra „Kolašin 1600“ pristupilo se radovima na izgradnji sistema vodosnabdijevanja Bazne stanice koji su i završeni u prethodnom periodu.

Objekat vodosnabdijevanja čine: 2 kaptaže, rezervoar kapaciteta 80m³ i cjevovod dužine 2700 m.

Izvođač: „Indel Inženjering“ d.o.o. Podgorica. Vrijednost: €164.866,94.

- **Žičara K7 - povezivanje ski centara „Kolašin 1450“ – „Kolašin 1600“** - Prostornim planom posebne namjene „Bjelasica i Komovi“ predviđena je izgradnja isklopive šestosjedne žičare K7 čijom izgradnjom se prostorno povezuju ski zone skijališta „Kolašin 1450“ i „Kolašin 1600“. Kapacitet žičare je 2600 skijaša na sat. Žičara je stavljena u funkciju 14.02.2022. godine. Obrađivač tehničke dokumentacije i izvođač: Konzorcijumom „Doppelmayr – Kolašin“ (2019). Vrijednost: €8.998.000,00.

- **TS 10/0,4 kV za napajanje žičare K7 i 10kV kablovski vod** - Radovi su završeni.

Nakon tehničkog prijema objekta dobijana je upotrebna dozvola u aprilu 2023. godine. Uprava za kapitalne projekte je pokrenula proceduru za potpisivanje Ugovora o priključenju na distributivni sistem i potpisala „Ugovor o izgradnji infrastrukture za priključenje“ sa CEDIS-om 11.12.2023. godine i izmirila finasijske obaveze shodno Ugovoru. Obaveza CEDIS-a je da izvrši priključenje.

Izvođač: „Ramel“ d.o.o. Nikšić. Vrijednost €95.469

- **Ski staze uz žičaru K7** – Projekat za izgradnju 9 km ski staza uz žičaru K7 sa pratećom opremom i signalizacijom je realizovan po principu „projektuj i izgradi“.

Obrađivač glavnog projekta i izvođač radova na izgradnji ski staza je „Inženjering put“ d.o.o. Podgorica. Vrijednost projekta iznosi €1.802.900,00.

Revodent na projektu je „Geotechnics, Project & Consulting“ d.o.o. Podgorica, a Stručni nadzor „Urbi.pro“ d.o.o Podgorica.

Problematika: Staza broj 17 trasom prolazi ispod vijadukta (mosta „Jezerine“) na saobraćajnici ispred tunela „Klisura“ koju je realizovala Uprava za saobraćaj. Prije završetka izgradnje vijadukta, ovo pitanje se u prethodnom periodu u cilju stavljanja staze u funkciju uoči svake zimske sezone rješavalo međuinstitucionalnom saradnjom (resornog Ministarstva, Uprava za saobraćaj, Uprava za kapitalne projekte i „Skijališta Crne Gore“).

Takođe, u donjem dijelu ski staze broj 17, odnosno u blizini polazne stanice žičare K7 došlo je do devastiranja staze, odnosno izvedenih radova, usljed djelovanja potoka koji teče pored staze, ali i radova na susjednim parcelama od strane drugih investitora.

Dakle, u skladu sa izvještajima Uprave za kapitalne projekte, završeno je bilo 97% ugovorenih radova, ali da bi se riješila navedena problematika, potrebno je bilo izgraditi vijadukt i vratiti ski stazu u tom dijelu u prvobitno stanje, pa je shodno tome bila utvrđena potreba međuinstitucionalnog rješavanja pitanja devastacije dijela ski staze, s obzirom na to da se na terenu i predmetnom lokalitetu realizuje paralelno više projekata, kako državnih tako i privatnih.

Uoči zimske turističke sezone 2023/2024 izvođač radova na tunelu „Euroasfalt“ je u zoni Mosta „Jezerine“ (vijadukt) uzvodno i nizvodno vratio ski stazu u približnu geometriju (dana 01.12.2023. godine), tako da je ski staza bila spremna za upotrebu za zimsku sezonu 2023/2024.

Tunel „Klisura“ sa pristupnim putem i Mostom „Jezerine“ (iznad ski staze broj 17) je u martu 2024. godine otvoren i ski staza u tom dijelu je vraćena u prvobitno stanje.

Skijališta Crne Gore, kao Korisnik, su u skladu sa preuzetom obavezom 26.01.2024. godine dostavila tadašnjem Ministarstvu turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera „Glavni projekat „Rekonstrukcija skijaške staze broj 17 (broj 8 po Revidovanom Glavnom projektu) u

smislu dodatnog obezbjeđenja i sigurnosti skijaša kroz izradu čvrste zaštitne ograde od profila broj 51 do profila broj 58 (Opšta dokumentacija i Građevinski projekat)“ i „Konačni izvještaj revizije Glavnog projekta“. Dokumentaciju je resorno Ministarstvo dostavilo Upravi za kapitalne projekte dokumentaciju na dalje postupanje 01.02.2024. godine.

Uprava za kapitalne projekte je u skladu sa svojim nadležnostima raspisala 17.04.2024. godine javnu nabavku za Rekonstrukciju skijaške staze broj 17 u Ski centru „Kolašin 1600“, vrijednosti €243.000 bez PDV-a, međutim nabavka je poništena jer nije bilo pristiglih ponuda.

- **Izgradnja garaže sa uređenjem terena za potrebe skijališta u Kolašinu** - Projekat je Uprava za kapitalne projekte realizovala u prethodnom periodu kroz posebne pozicije u Zakonu o budžetu, a za potrebe kolašinskih ski centara „Kolašin 1600“ i „Kolašin 1450“. Naime, ova garaža je predviđena za skijaše i posjetioce skijališta „Kolašin 1450“ i „Kolašin 1600“ koji će koristiti njen parking prostor. Dakle, objekat je planiran za potrebe skijališta u Kolašinu i sastoji se iz pet etaža kaskadno raspoređenih tako da prate postojeću topografiju terena.

Izgradnja objekta planirana je fazno pri čemu svaka faza čini tehničko-tehnološku i funkcionalnu cjelinu koje će nakon završetka izgradnje biti predate korisniku na upotrebu.

Kaskade su definisane modulom za dvosmjerno parkiranje automobila na svakoj etaži. Ukupna površina objekta je 49.067,37 m², a površina I faze je 22.540,75 m², broj parking mjesta u I fazi iznosi 626 za putnička vozila i 8 mjesta za autobuse. Projekat se realizuje po principu „projektuj i izgradi“.

Glavni projekat i Izvođač: „Bemax“ d.o.o. Podgorica. Vrijednost: €9.979.000

Revident: „Urbi.pro“ d.o.o. Podgorica

Stručni nadzor: „Urbi.Pro“ d.o.o. Podgorica

Tokom izrade glavnog projekta došlo je do izmjene idejnog rješenja na inicijativu projektanta, a u cilju boljeg funkcionalnog rješenja objekta. Nakon pribavljanja mišljenja od strane Revidenta i Skijališta Crne Gore, kao krajnjeg korisnika, isto je proslijeđeno Glavnom državnom arhitekti na saglasnost. Saglasnost Glavnog državnog arhitekta na Idejno rješenje izdato je 06.10.2021. godine.

Nakon završetka izrade i revizije Glavnog projekta, izvršena je prijava građenja 08.08.2022. godine od strane Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma. Izvođač je uveden u posao 19.09.2022. godine.

U prethodnom periodu su završeni zemljani radovi i pristupilo se izvođenju armirano-betonskih radova na izradi konstrukcije objekta, kao i zidarskih, izolaterskih, krovopokrivačkih, limarskih i instalaterskih radova.

- **Vodosnabdijevanje – izgradnja hidrotehničke infrastrukture za potrebe ski centra Kolašin 1600 i Kolašin 1450 sa osnježavanjem** - Izrađeno je Idejno rješenje vodovodnog sistema kojim se obezbjeđuju potrebne količine vode za piće, sanitarne potrebe, protivpožarnu zaštitu i osnježavanje ski staza planinskih centara „Kolašin 1600“ i „Kolašin 1450“.

Obrađivač Idejnog rješenja: „Sistem-MNE“ d.o.o. Podgorica.

Opština Kolašin je u jesen 2022. godine dostavila potpisani Projektni zadatak i UTU-e na osnovu kojeg je Uprava za kapitalne projekte pokrenula aktivnosti na raspisivanju javnih nadmetanja za izbor obrađivača i revidenta projektne dokumentacije, izvođača radova i vršioca stručnog nadzora.

Javno nadmetanje za izbor obrađivača tehničke dokumentacije i izgradnju hidrotehničke infrastrukture po principu „projektuj i izgradi“ raspisano je 03.11.2022. godine i 13.01.2023. godine je potpisan ugovor sa Konzorcijumom „Sigillum CO“ d.o.o. Podgorica. Ugovorena vrijednost iznosi €9.183.900.

Javno nadmetanje za izbor revidenta glavnog projekta raspisano je 20.12.2022. godine i 03.03.2023. godine je potpisan ugovor sa „Sistem-mne_Institut“ Podgorica. Ugovorena vrijednost iznosi €98.000.

Javno nadmetanje za izbor stručnog nadzora nad izvođenjem radova raspisano je 20.12.2022. godine i 23.03.2023. godine je potpisan ugovor sa Konzorcijumom „Sistem-mne_Institut“ („Sistem-mne“ d.o.o. Podgorica i Institut za razvoj i istraživanje u oblasti zaštite na radu). Ugovorena vrijednost iznosi €158.000.

Međutim, problem na realizaciji projekta se javio nakon javne rasprave na kojoj je izlagan Elaborat o zaštiti životne sredine projekta. Zbog odbijajućeg Rješenja Komisije koja je cijnila predmetni Elaborat, kao i pritiska određenog broja građana Investitor tj. Opština Kolašin i Vodovod Kolašin pristupili su izmjeni Projektnog zadatka. (Javna rasprava o Elaboratu procjene uticaja na životnu sredinu: „Izgradnja vodovodnog sistema kojim se obezbjeđuju potrebne količine vode za piće, sanitarne potrebe, protivpožarnu zaštitu i osnježavanje Ski staza planinskih centara „Kolašin 1450“ i „Kolašin 1600““, održana je 20.04.2023. godine u Kolašinu.)

Opština Kolašin je Upravi za kapitalne projekte dostavila izmijenjeni Projektni zadatak, br. 01-018/23-4335/1 od 26.07.2023. godine, Izmijenjenu Odluku br. 01-018/24-15/2 od 12.01.2024. godine kao i UTU za izradu tehničke dokumentacije za građenje novog objekta NDTs 10/0,4 Kv 2x630kVa u zahvatu PPPN „Bjelasica i Komovi“ br. 01-018/24-62/2 od 12.01.2024. godine. Na osnovu dostavljene dokumentacije Uprava za kapitalne projekte je zaključila Anex ugovora o javnoj nabavci - izrada tehničke dokumentacije i izgradnja hidrotehničke infrastrukture za potrebe Ski centra Kolašin po principu „projektuj i izgradi“ u Kolašinu br. 01-334/24-1718/1 od 05.04.2024. godine. Projektant/Izvođač radova je zatražio da se uveća ugovorna cijena za iznos od €1.485.612,32 sa PDV-om.

Dalje, u skladu sa izmijenjenim Projektnim zadatkom, novom Odlukom i UTU projektant je pripremio Elaborat o zaštiti životne sredine i dostavio Sekretarijatu za zaštitu životne sredine Opštine Kolašin. Postupajući po istom, Sekretarijat je dao saglasnost na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu objekta od opšteg interesa „Izgradnja vodovodnog sistema kojim se obezbjeđuju potrebne količine vode za piće, sanitarne potrebe, protivpožarnu zaštitu i osnježavanje ski staza planinskih centara „Kolašin 1600“ i „Kolašin 1450“ br. 01-018/24-1439/1 od 26.03.2024. godine.

Kako je Projektnim zadatkom predviđena izrada Glavnog projekta po fazama (VI - šest faza), u toku je realizacija projektne dokumentacije za dionice za koje su riješeni imovinsko-pravni odnosi. Nakon revidovanja Glavnog projekta po fazama, Izvođač radova će biti uveden u posao po fazama/dionicama.

Napomena: Pitanje vodosnabdijevanja planinskih centara „Kolašin 1600“ i „Kolašin 1450“ bilo je na dnevnom redu sastanka koji je 20. marta 2024. godine organizovala Agencija za investicije Crne Gore. Tom prilikom je od strane predstavnika Opštine Kolašin zatraženo da se predmetno pitanje podigne na državni nivo kako bi se efikasnije sproveo postupak eksproprijacije. Na sastanku je zaključeno da će po pitanju eksproprijacije kod projekta vodosnabdijevanja biti informisana Vlada Crne Gore, kojom će se predložiti utvrđivanje javnog interesa za eksproprijaciju nepokretnosti, a u skladu sa zakonom, čime će se stvoriti pretpostavke za rješavanje otvorenog pitanja.

Ministarstvo ekonomskog razvoja je preuzelo obavezu da pripremi Informaciju za Vladu Crne Gore, a u skladu sa diskusijom tokom zasijedanja Skupštine Opštine Kolašin 15. marta 2024. godine.

Takođe, na navedenoj sjednici Skupštine opštine Kolašin, shodno izmijenjenom Projektnom zadatku, odlučeno je da se s vodoizvorišta uzima 140l/s vode, na način da će 110l/s koje će služiti za vodosnabdijevanje grada tokom zimskih mjeseci biti preusmjeravano za potrebe osnježavanja staza Ski centra Kolašin, a da će 30l/s stalno koristiti objekti u okviru kompleksa „Kolašin 1600“ i „Kolašin 1450“.

- **Izgradnja fiksnog ski lifta tipa „sidro“**- Uprava za kapitalne projekte je 29.12.2022. godine raspisala javno nadmetanje za izbor ponuđača za izradu Idejnog rješenja, Glavnog projekta i izgradnju novog fiksnog Ski lifta tipa „sidro“ na skijalištu „Kolašin 1600“ po principu „projektuj i

izgradi", kao i revidenta i vršioca stručnog nadzora, a na osnovu Projektnog zadatka potpisanog od strane Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma.

Sa izvođačem radova „Novi Volvox” d.o.o. Podgorica potpisan je Ugovor 16.08.2023. godine u iznosu od €2.079.855,54.

Takođe, potpisan je Ugovor sa „Civil engineer” d.o.o. Podgorica dana 15.09.2023. godine u iznosu od €9.559 za vršenje revizije.

Izrađena je projektna dokumentacija.

- **Izgradnja fiksnog ski lifta tipa „tanjir“** - Uprava za kapitalne projekte je 30.12.2022. godine raspisala javno nadmetanje za izbor ponuđača za Izradu Idejnog rješenja, Glavnog projekta i Izgradnju novog fiksnog Ski lifta tipa „tanjir” na skijalištu „Kolašin 1600” po principu „projektuj i izgradi”, kao i revidenta i vršioca stručnog nadzora, a na osnovu Projektnog zadatka potpisanog od strane Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma.

Sa izvođačem radova „Novi Volvox” d.o.o. Podgorica potpisan je Ugovor 16.08.2023. godine u iznosu od €1.506.315,54.

Takođe, potpisan je Ugovor sa „Civil engineer” d.o.o. dana 15.09.2023. godine u iznosu od €9.559 za vršenje revizije.

Izrađena je projektna dokumentacija.

- **Bob na šinama** - Skijališta Crne Gore su resornom Ministarstvu dostavila inicijativu za pokretanje projekta boba na šinama, kao i „Projektni zadatak za izradu Idejnog rješenja, Glavnog projekta i izgradnju novog boba na šinama kao sastavnog dijela šestosjedne žičare „K8” - Troglava, u zoni Ski centra „Kolašin 1600” u Kolašinu“.

Uprava za kapitalne projekte je 05.04.2024. godine raspisala javnu nabavku za Izgradnju novog boba na šinama kao sastavnog dijela šestosjedne žičare „K8” – Troglava, u zoni Ski centra „Kolašin 1600” u Kolašinu, vrijednosti €3.000.000 bez PDV-a. Odluka o poništenju javne nabavke je donešena 29.04.2024. godine.

Resorno ministarstvo je informisalo Upravu za kapitalne projekte da se eventualno raspisivanje nove javne nabavke od strane Uprave za kapitalne projekte ne može započeti i sprovoditi bez prethodnih konsultacija sa resornim Ministarstvom.

Aktivnosti realizovane u izvještajnom periodu:

- **Vodosnabdijevanje – izgradnja hidrotehničke infrastrukture za potrebe ski centra Kolašin 1600 i Kolašin 1450 sa osnježavanjem –**

Investitor: Opština Kolašin

Projektant i Izvođač radova: Konzorcijum „Sigillum CO” d.o.o. Podgorica (ugovor 13.01.2023. godine). Vrijednost: €9.183.900. Anex ugovora od 05.04.2024. godine, uvećana ugovorna cijena za iznos od €1.423.123,94 sa PDV-om.

Revident: „Sistem-mne_Institut” Podgorica. Ugovorena vrijednost iznosi €98.000.

Nadzorni organ: Konzorcijum „Sistem-mne_Institut” („Sistem-mne” d.o.o. Podgorica i Institut za razvoj i istraživanje u oblasti zaštite na radu). Vrijednost: €158.000 bez PDV-a.

Kako je Projektnim zadatkom predviđena izrada Glavnog projekta po fazama (VI - šest faza), pripremljena je projektna dokumentacija za dionice za koje su riješeni imovinsko-pravni odnosi, revidovan Glavni projekat za navedene faze i izvođač radova je od strane Uprave za kapitalne projekte uveden u posao po fazama/dionicama.

Napomena: Pitanje vodosnabdijevanja planinskih centara „Kolašin 1600” i „Kolašin 1450” bilo je na dnevnom redu sastanka koji je 20. marta 2024. godine organizovala Agencija za investicije Crne Gore. Tom prilikom je od strane predstavnika Opštine Kolašin zatraženo da se predmetno pitanje podigne na državni nivo kako bi se efikasnije sproveo postupak eksproprijacije. Na sastanku je zaključeno da će po pitanju eksproprijacije kod projekta vodosnabdijevanja biti informisana Vlada Crne Gore, kojom će se predložiti utvrđivanje javnog

interesa za eksproprijaciju nepokretnosti, a u skladu sa zakonom, čime će se stvoriti pretpostavke za rješavanje otvorenog pitanja.

U skladu sa diskusijom tokom zasijedanja Skupštine Opštine Kolašin 15. marta tekuće godine, Ministarstvo ekonomskog razvoja je preuzelo obavezu da pripremi Informaciju za Vladu Crne Gore.

Takođe, na navedenoj sjednici Skupštine opštine Kolašin, shodno izmijenjenom Projektnom zadatku, odlučeno je da se s vodoizvorišta uzima 140l/s vode, na način da će 110l/s koje će služiti za vodosnabdijevanje grada tokom zimskih mjeseci biti preusmjeravano za potrebe osnježavanja staza Ski centra Kolašin, a da će 30l/s stalno koristiti objekti u okviru kompleksa „Kolašin 1600“ i „Kolašin 1450“.

- **Aktivnosti u cilju obezbjeđivanja alternativnog rješenja vodosnabdijevanja za osnježavanje na Ski centru Kolašin 1600** – Ministarstvo turizma je u izvještajnom periodu preduzelo aktivnosti u cilju utvrđivanja da li postoje preduslovi za obezbjeđivanje alternativnog vodosnabdijevanja za osnježavanje na državnom Ski centru „Kolašin 1600“ koje bi omogućilo odvijanje zimske turističke sezone u nedostatku sniježnih padavina.

Naime, kako su na ski centru izgrađena dva nova ski lifta, preduzete su aktivnosti u cilju angažovanja stručnih lica za izradu ispitivanja kojima će se utvrditi da li postoje preduslovi za obezbjeđivanje dovoljne količine vode za formiranje manje akumulacije, a koja bi bila dovoljna za napajanje manjeg broja sniježnih topova koji bi osnježavali bazni plato skijališta Kolašin 1600 na kojem se nalazi ski traka za djecu i početnike, kao i dijela staze uz novi ski lift. Važno je istaći da bi sistem bio komplementaran budućem širem sistemu za vještačko osnježavanje koji će se realizovati nakon što se završi izgradnja vodovoda do kolašinskih skijališta.

Aktivnosti su inicirane u cilju obezbjeđivanja uslova za realizaciju zimske sezone 2025/2026 na državnom skijalištu.

- **Ski staze uz žičaru K7** – Projekat za izgradnju 9 km ski staza uz žičaru K7 sa pratećom opremom i signalizacijom je realizovan po principu „projektuj i izgradi“.

Obrađivač glavnog projekta i izvođač radova na izgradnji ski staza je „Inženjering put“ d.o.o. Podgorica. Vrijednost projekta iznosi €1.802.900,00.

U skladu sa izvještajima Uprave za kapitalne projekte, završeni su svi ugovoreni radovi.

Problematika: Staza broj 17 trasom prolazi ispod vijadukta (mosta „Jezerine“) na saobraćajnici ispred tunela „Klisura“ koju je realizovala Uprava za saobraćaj.

Prije završetka izgradnje vijadukta (Most „Jezerine“), ovo pitanje se, u cilju stavljanja staze u funkciju, uoči svake zimske sezone rješavalo međuinstitucionalnom saradnjom.

Takođe, u donjem dijelu ski staze br. 17, odnosno u blizini polazne stanice žičare K7 došlo je do devastiranja staze, odnosno izvedenih radova, usljed djelovanja potoka koji teče pored staze, ali i radova na susjednim parcelama od strane drugih investitora.

Tunel „Klisura“ sa pristupnim putem i Mostom „Jezerine“ (iznad ski staze broj 17) je u martu 2024. godine otvoren i ski staza u tom dijelu je vraćena u prvobitno stanje.

Skijališta Crne Gore, kao Korisnik, su u skladu sa preuzetom obavezom 26.01.2024. godine dostavila tadašnjem Ministarstvu turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera „Glavni projekat „Rekonstrukcija skijaške staze broj 17 (broj 8 po Revidovanom Glavnom projektu) u smislu dodatnog obezbjeđenja i sigurnosti skijaša, kroz izradu čvrste zaštitne ograde od profila broj 51 do profila broj 58 (Opšta dokumentacija i Građevinski projekat)“ i „Konačni izvještaj revizije Glavnog projekta“. Dokumentaciju je resorno Ministarstvo dostavilo Upravi za kapitalne projekte na dalje postupanje 01.02.2024. godine.

Uprava za kapitalne projekte je u skladu sa svojim nadležnostima raspisala 17.04.2024. godine javnu nabavku za Rekonstrukciju skijaške staze broj 17 u Ski centru „Kolašin 1600“, procijenjene vrijednosti €243.000 bez PDV-a, međutim nabavka je poništena jer nije bilo pristiglih ponuda.

Uprava za kapitalne projekte je ponovo 12.07.2024. godine raspisala javnu nabavku za Rekonstrukciju skijaške staze broj 17 u Ski centru „Kolašin 1600“, iste procijenjene vrijednosti €243.000, ali je i ova javna nabavka poništena u septembru jer nije bilo pristiglih ponuda.

- **Izgradnja garaže za potrebe skijališta u Kolašinu** – Radovi su nastavljeni i u drugoj polovini 2024. godine. Na osnovu informacije dobijene iz Uprave za kapitalne projekte, radovi se odvijaju u skladu sa usvojenim dinamičkim planom. Do sada su završeni zemljani i armirano-betonski radovi na izradi konstrukcije objekta. Izvođeni su zidarski, izolaterski, krovopokrivački, limarski i instalaterski radovi, kao i radovi na uređenju terena. Usljed nastupanja zimske sezone, radovi su privremeno obustavljeni i gradilište je konzervirano sredinom decembra 2024. godine i isti će biti nastavljeni u 2025. godini kada se za to steknu povoljni vremenski uslovi.

Rok za završetak radova je, na osnovu usvojenog dinamičkog plana, 03.12.2025. godine.

Ministarstvo turizma je informisano od strane Uprave za kapitalne projekte da je Revidovanim Glavnim projektom garaže i planskom dokumentacijom predviđen pristup objektu preko više saobraćajnica, koje se nalaze van Urbanističke parcele predmetnog objekta i da iste nijesu predmet Ugovora koji je Uprava za kapitalne projekte potpisala sa izvođačem „Bemax“ d.o.o. Podgorica 08.04.2020. godine, te da je stoga neophodno da Ministarstvo dostavi neophodnu dokumentaciju i Projektni zadatak za pristupne saobraćajnice Upravi za kapitalne projekte.

U saradnji sa Upravom za saobraćaj pripremljen je „Projektni zadatak za izradu Glavnog projekta pristupnih saobraćajnica za prilaz garaži za potrebe skijališta u Kolašinu“ koji je dostavljen 13.12.2024. godine na dalje postupanje Upravi za kapitalne projekte.

Nakon sprovedenog postupka javne nabavke, Uprava za kapitalne projekte je 30.12.2024. godine zaključila ugovor za izradu glavnog projekta izgradnje pristupnih saobraćajnica sa „Ding“ d.o.o. iz Podgorice.

- **Izgradnja fiksnog ski lifta tipa „sidro“** - Sa izvođačem radova „Novi Volvox“ d.o.o. Podgorica potpisan je Ugovor 16.08.2023. godine u iznosu od €2.079.855,54. Takođe je potpisan Ugovor sa „Civil engineer“ d.o.o. Podgorica dana 15.09.2023. godine u iznosu od €9.559 za vršenje revizije.

Izrađena je projektna dokumentacija, dobijena je Građevinska dozvola i Izvođač je uveden u posao.

Ministarstvo turizma je potpisalo sa kompanijom „CEMA“ Ugovor o vršenju tehničkog pregleda ski liftova ukupne vrijednosti €9.544.

Napomena: Ski lift tipa „sidro“ je stavljen u funkciju tokom zimske sezone 2024/2025.

- **Izgradnja fiksnog Ski lifta tipa „tanjir“** - Sa izvođačem radova „Novi volvox“ d.o.o. Podgorica potpisan je Ugovor 16.8.2023. godine u iznosu od €1.506.315,54. Takođe je potpisan Ugovor sa „Civil engineer“ d.o.o. dana 15.9.2023. godine u iznosu od €9.559 za vršenje revizije.

Izrađena je projektna dokumentacija, dobijena je građevinska dozvola i Izvođač je uveden u posao.

Ministarstvo turizma je potpisalo sa kompanijom „CEMA“ Ugovor o vršenju tehničkog pregleda ski liftova ukupne vrijednosti €9.544.

Napomena: Ski lift tipa „tanjir“ je stavljen u funkciju tokom zimske sezone 2024/2025.

Predlog mjera za realizaciju:

- Intenzivirati aktivnosti na izgradnji i sanaciji u cilju stavljanja u funkciju svih kapaciteta.

Obrazloženje:

Potrebno je intenzivirati aktivnosti na izgradnji i sanaciji skijaške i sportske infrastrukture koja se može staviti u funkciju za predstojeću zimsku sezonu 2025/2026.

- Neophodno je da Opština Kolašin u saradnji sa relevantnim institucijama preduzme aktivnosti na rješavanju otvorenih pitanja i izgradnji vodovoda do planinskih centara i skijališta.

Obrazloženje:

Potrebno je intenzivirati realizaciju izgradnje sistema za vodosnabdijevanje do planinskih centara Kolašin 1450 i Kolašin 1600 i prostora cjelokupnog skijališta, a na kojima se gradi i skijaška infrastruktura i smještajni objekti.

- Neophodno je da Ministarstvo turizma u saradnji sa Ministarstvom finansija preuzme aktivnosti u cilju obezbjeđivanja sredstava za alternativno rješenje vodosnabdijevanja za prelazno osnježavanje na Ski centru Kolašin 1600, a koje će omogućiti minimalno odvijanje zimske sezone 2025/2026 u slučaju nedostatka prirodnog sniježnog pokrivača.

Obrazloženje:

Potrebno je da Ministarstvo turizma preduzme aktivnosti zajedno sa Ministarstvom finansija i svim drugim relevantnim institucijama i zainteresovanim subjektima u cilju identifikovanja alternativnih izvora vode koji mogu obezbijediti dovoljnu količinu vode za formiranje manje akumulacije, a koja je dovoljna za napajanje opreme koja bi osnježavala bazni plato skijališta Kolašin 1600 na kojem se nalazi ski traka za djecu i početnike, kao i dio staze uz novi ski lift. Sve navedeno u cilju obezbjeđivanja uslova za realizaciju zimske sezone na državnom skijalištu.

- Neophodno je da Opština Kolašin u saradnji sa relevantnim institucijama preduzme aktivnosti na rekonstrukciji lokalnog puta od Kolašina do skijališta.

Obrazloženje:

U cilju neometanog odvijanja saobraćaja na putnom pravcu od Kolašina do kolašinskih skijališta, a posebno uzimajući u obzir otvaranje tunela „Klisura“, čime je intenziviran saobraćaj na ovom potezu, neophodno je preduzeti mjere na rekonstrukciji puta od Kolašina do skijališta, a koji je u jako lošem stanju i uskog kolovoza.

- Formiranje operativnog tima od strane Ministarstva turizma.

Obrazloženje:

U cilju efikasnije realizacije ovog kapitalnog projekta potrebno je planirati formiranje operativnog tima za praćenje realizacije turističkog infrastrukturnog projekta Ski centar „Kolašin 1600“. Zadatak operativnog tima će biti praćenje realizacije ugovornih radova, vršenje koordinacije realizacije aktivnosti od značaja za projekat i rješavanje otvorenih pitanja na projektu. Stalne članove operativnog tima treba da čine predstavnici Ministarstva turizma, Ministarstva javnih radova (prethodne Uprave za kapitalne projekte), Skijališta Crne Gore, Ministarstva finansija, Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Ministarstva regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama, Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Uprave za saobraćaj, CEDIS-a i Opštine Kolašin.

Tabelarni prikaz ulaganja/realizacije:

Projekat: Ski centar „Kolašin 1600“ (uključujući i garažu) Pregled realizovanih investicija, po godinama										
Po godinama	2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Realizovano	1.428.496	2.994.401	6.497.903	4.919.922	2.660.256	4.456.114	3.254.183	7.236.586	5.389.476	8.974.953

Od početka realizacije projekta Ski centar „Kolašin 1600“ do sada je ukupno investirano €47.812.290, od čega je u drugoj polovini 2024. godine, odnosno u izvještajnom periodu, realizovano €8.503.193,51.

Ski centar „Žarski“, Mojkovac

Zona planinskog centra Žarski se nalazi u sjevernom dijelu područja Bjelasice na teritoriji opština Mojkovac i Bijelo Polje i obuhvata područje površine 1.550 ha na nadmorskoj visini od 1650 m. Najveći dio planiranog baznog područja Žarski se nalazi u opštini Mojkovac, a manji dio u opštini Bijelo Polje.

Lokacija je detaljno razrađena Prostornim planom posebne namjene Bjelasica i Komovi i Detaljnom razradom lokaliteta Žarski. U skladu sa Planom bazno naselje planinskog centra će se sastojati od zone parkinga na ulazu u bazno naselje, zone sa objektima centralnog naselja sa hotelima, apartmanima, recepcijom i javnim sadržajima, zone zasebnih grupacija sa objektima jednoporodičnih i višeporodičnih smještajnih jedinica i površina za polazište ski liftova.

Unutar baznog naselja, u skladu sa Detaljnom razradom lokaliteta Žarski, planirana je mreža pješačkih komunikacija koja će povezivati sve sadržaje naselja i omogućavati prirodno kretanje korisnicima, prateći konfiguraciju terena. Zona ski staza je interpolirana u zonu baznog naselja na način da obezbjeđuje idealnu dostupnost skijašima. U sklopu uređenja terena planirani su trgovi, zelene površine kao i sportski tereni. Planirana neto površina parcela u baznom području Žarski iznosi 67,3 hektara. Planirano je ukupno 6.796 kreveta na osnovu pretpostavke broja ležaja po hektaru. Oko 4.031 skijaš se može planirati na osnovu predloženog parkinga sa dodatnih 3.819 skijaša na osnovu broja ležaja. U samom centru naselja može se planirati 3.629 kreveta i 2.352 skijaša. Detaljnom razradom je predviđena gradnja 14 hotela.

Vlada Crne Gore je 2016. godine započela niz aktivnosti u skladu sa Prostornim planom posebne namjene Bjelasica i Komovi u cilju stvaranja infrastrukturnih pretpostavki za valorizaciju prostora budućeg planinskog centra, pa se stoga odvijaju značajne infrastrukturne aktivnosti na budućem skijalištu Žarski. Pripremljen je Investicioni elaborat 2016. godine kojim je izvršena procjena potrebnih sredstava i dinamika realizacije za stvaranje infrastrukturnih preduslova za izgradnju novog Ski centra „Žarski“. Projekat razvoja Ski centra „Žarski“ je zamišljen kao višegodišnji projekat koji se finansira kroz Kapitalni budžet Crne Gore i kojim se obezbjeđuje osnovna infrastruktura skijališta, a sve u cilju kreiranja preduslova za valorizaciju prostora predviđenog za izgradnju baznog naselja, odnosno planinskog centra Žarski.

Aktivnosti realizovane od početka projekta:

- **Izvođenje radova na izgradnji puta Vragodo – Vrioca - Žarski katun - I faza** – izgradnja puta u dužini od 5,3 km izvodi se u dvije faze.
Radovi na izgradnji puta **I faze** u dužini 2,3 km u probouju puta su završeni (do PR 180), a ukupna vrijednost radova je €1.132.133,88.
Izvođač: IGP „Fidija“ d.o.o. Podgorica.
- **Izvođenje radova na izgradnji puta Vragodo – Vrioca - Žarski katun - II faza** - Projektom II faze obuhvaćeni su zemljani radovi na probouju **II faze puta** u dužini od oko 3 km, izrada potpornih zidova i propusta II faze, postavljanje 10 kV kabla, a asfaltni radovi i saobraćajna oprema i signalizacija postavljaju se na cijeloj dužini trase (I i II faza - 5,3 km).
U okviru II faze završeni su zemljani radovi na probouju II faze puta, pločasti propusti i izrada potpornih konstrukcija.
Glavni projekat: „Inter project“ d.o.o. Podgorica
Revident: „Vu-Ti inženjering“ d.o.o. Bar
Izvođač: „Toškovići“ d.o.o. Podgorica (ugovor 13.12.2017.). Vrijednost radova: €1.878.499,21
Stručni nadzor: „Ding“ d.o.o. Podgorica
Problematika koja prati realizaciju ovog projekta su neriješeni imovinsko-pravni odnosi koji su u nadležnosti Opštine Mojkovac, odnosno nezadovoljstvo mještana projektnim rješenjem.
Da bi se nastavilo sa radovima II faze puta, sanacijom kosina i radovima na spoju I i II faze puta Uprava za kapitalne projekte je zaključila 12.11.2020. godine Ugovor sa obrađivačem dopune Glavnog projekta, „Kov atelje“ d.o.o. Nikšić, vrijednosti €13.189. Ugovor sa revidentom dopune Glavnog projekta, „Građevinski nadzor i laboratorijska ispitivanja“ a.d. Podgorica, Uprava je zaključila 12.01.2021. godine, vrijednost €5.324,00. Izrada dopune Glavnog projekta je završena.
Međutim, zbog mnogobrojnih problema na trasi puta, Uprava za kapitalne projekte je 28.12.2022. godine raspisala novu javnu nabavku za izbor projektanta za izradu Glavnog projekta za završetak svih preostalih radova na izgradnji puta Vragodo-Vrioci-Žarski katun. Ugovor je zaključen 23.06.2023. godine sa „Geotechnics, Projects & Consulting“ d.o.o. Podgorica za izradu Glavnog projekta za završetak svih radova na izgradnji puta Vragodo-Vrioci-Žarski katun, a sa „Civil Engineering“ d.o.o. Podgorica zaključen je Ugovor 02.06.2023. godine za reviziju Projekta. Pristupilo se izradi projektne dokumentacije i Glavni projekat za završetak svih radova na izgradnji puta Vragodo-Vrioci-Žarski katun je 12.12.2023. godine predat na reviziju.
- **Izgradnja puta Vragodo – Vrioca - Žarski katun (potporne konstrukcije) I i II faza** - Nakon izgradnje I faze puta, došlo je do obrušavanja kosina urađenih po projektu i do pojave klizišta. Izrađen je projekat sanacije kosina na I fazi puta Vragodo – Vrioci - Žarski katun, koji se izvodio u dvije faze. Prvom fazom je obuhvaćena izrada zidova 5 i 6, a drugom fazom izrada preostalih 7 od ukupno 9 zidova na I fazi trase puta. Svi ugovoreni radovi su završeni i dostavljen je konačni izvještaj stručnog nadzora o izvedenim radovima.
Izvođači radova: „Toškovići“ d.o.o. Podgorica i „Eko reciklaža“ d.o.o. Podgorica
Vrijednost projekta je €1.183.890,85.
- **Izvođenje radova na sanaciji nestabilnih kosina na lokalitetu Ski centra „Žarski“, opština Mojkovac** - Zbog pojave klizišta i odrona kosina izvedenih po projektu na trasi II faze izgradnje puta Vragodo-Vrioci-Žarski katun, bilo je neophodno da se uradi projekat sanacije nestabilnih kosina, odnosno izrada potpornih zidova. U prethodnom periodu su potpisani ugovori sa obrađivačem glavnog projekta, revidentom glavnog projekta i izvođačem radova, kao i stručnim nadzorom.
Problematika: Izvođač radova je izvršio prijavu građenja 19.04.2021. godine, čime su se stekli uslovi za otpočinjanje radova na sanaciji kosina, međutim, Zakonom o budžetu za 2021.

godinu nijesu opredijeljena finansijska sredstva za realizaciju projekta i izvođač radova nije otpočeo sa radovima.

Obrađivač Glavnog projekta: „Ding“ d.o.o. Podgorica

Revident Glavnog projekta: „Kov atelje“ d.o.o. Podgorica

Izvođač: „Koding“ d.o.o. Podgorica, vrijednost radova €323.570,55.

Stručni nadzor: „Monteput“ d.o.o. Podgorica

- **Izvođenje radova na izgradnji izmijenjene trase puta Vragodo-Vrioci-Žarski katun, posljednjih 500 m** - Prilikom izrade projektne dokumentacije puta Vragodo – Vrioci - Žarski katun nije bila poznata tačna lokacija objekta Bazne stanice, te je neophodno bilo izvršiti ponovno projektovanje posljednjih 500 m puta do ski centra.

Projekat detaljnih geotehničkih istraživanja, izrađen u 2021. godini, je dostavljen projektantu i revidentu izmijenjene trase puta.

Projektant je u decembru 2021. godine dostavio revidentu elektronsku verziju projekta, a na koju je revident dostavio primjedbe.

Revidovan glavni projekat je Upravi za kapitalne projekte dostavljen u julu 2023. godine. Nakon prijema Revidovanog glavnog projekta, Uprava za kapitalne projekte je pristupila pripremi tenderske dokumentacije za izbor izvođača radova i stručnog nadzora za izvođenje radova po revidovanom Glavnom projektu.

Obrađivač glavnog projekta: „Ding“ d.o.o. Podgorica (ugovor 13.12.2019.)

Revident: „Europrojekt“ d.o.o. Podgorica (ugovor 26.11.2021.)

- **Bazna stanica Ski centra „Žarski“** (Izgradnja privremenog ugostiteljskog objekta sa rentiranjem sportske opreme za potrebe Ski centra „Žarski“) - Površina objekta bazne stanice je 1998,67 m², spratnost prizemlje i sprat. Realizacija ovog projekta planirana je u dvije faze, po principu „projektuj i izgradi“. Prva faza obuhvata: izvođenje radova na izgradnji i opremanju ugostiteljskog objekta sa prilaznim platoima i prilaznom stazom za skijašnicu i izgradnju izvoda instalacija infrastrukturnih priključenja, a II faza obuhvata: izgradnju parkirališta i uređenje terena.

Javno nadmetanje za izbor obrađivača Glavnog projekta i izvođača radova I faze je raspisano 31.12.2018. godine. Uprava za kapitalne projekte je Ugovor sa obrađivačem Glavnog projekta i izvođačem radova I faze, „Naš Mojkovac“ iz Podgorice zaključila 12.04.2019. godine, na iznos od €1.478.000,00.

Revident Glavnog projekta je „Geotechnics, Project & Consulting“ d.o.o. iz Podgorice, a stručni nadzor I faze je „Decom Montenegro“ d.o.o. iz Podgorice.

Završena je izrada i revizija Glavnog projekta i izvedeni su zemljani radovi i radovi na izradi armirano - betonskih temelja objekta, a izvođeni su radovi na izradi armirano-betoniranskih zidova i stubova suterena. Usljed nepovoljnih vremenskih uslova radovi su privremeno obustavljeni i gradilište je konzervirano početkom decembra 2020. godine i od tada radovi više nijesu izvođeni.

Početkom jula 2021. godine izvođač radova („Naš Mojkovac“ Podgorica) je, usljed nastupanja promijenjenih okolnosti na tržištu materijala i radne snage usljed Covid krize, zatražio izmjenu ugovorene cijene izvođenja radova, sporazumni raskid ili zamrzavanje ugovora do normalizacije tržišta. Zahtjev je proslijeđen Ministarstvu finansija na dalje razmatranje i Uprava za kapitalne projekte je potpisala Sporazum o raskidu ugovora 24.07.2023. godine.

Tadašnje Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma je 25.07.2023. godine informisalo Upravu za kapitalne projekte o potrebi ponovnog raspisivanja javne nabavke za nastavak izgradnje privremenog ugostiteljskog objekta sa rentiranjem sportske opreme za potrebe Ski centra „Žarski“.

Uprava za kapitalne projekte je 29.12.2023. godine raspisala javne nabavke za Izvođenje radova na izgradnji objekata i parkirališta za potrebe Ski centra „Žarski“, Opština Mojkovac vrijednosti €2.000.000 bez PDV-a, koja je poništena 26.02.2024. godine jer nije bilo ponuda.

Novo javno nadmetanje za izbor izvođača radova na izgradnji objekata i parkirališta za potrebe Ski centra „Žarski“, Opština Mojkovac je raspisano 17.06.2024. godine, procijenjene vrijednost iznosi €2.500.000,00.

Javna nabavka za Stručni nadzor nad izvođenjem radova na izgradnji objekata i parkirališta za potrebe Ski centra „Žarski“, Opština Mojkovac Uprava je raspisala 29.12.2023. godine, vrijednosti 100.000 eura i Ugovor sa „URBI.PRO“ d.o.o. Podgorica je potpisan 24.04.2024. godine.

- **Primarna elektroenergetska infrastruktura** je planirana u sklopu izgradnje Ski centra „Cmiljača“. U prethodnom periodu pojavili su se ozbiljni problemi prilikom izgradnje Dalekovoda DV 35kV TS 110/35kV „Ribarevine“ – TS 35/10kV „Cmiljača“.

Dakle, izgradnja dalekovoda od TS „Ribarevine“ 110/35 kV do TS „Cmiljača“ 35/10 kV predviđena je kao dio elektroenergetske infrastrukture za napajanje i kompleksa Cmiljača i kompleksa Žarski.

Problematika: Ministarstvo se u prethodnom periodu intenzivno bavilo rješavanjem problematike koja postoji već više godina i nakon više sastanaka prethodnog Operativnog tima i međusektorskom saradnjom pribavljena je potrebna prateća dokumentacija i finalizovan je „Projektni zadatak za izradu Glavnog projekta dalekovoda 35kV od TS 110/35kV Ribarevine do TS 35/10kV Cmiljača“ i dostavljen u decembru 2023. godine Upravi za kapitalne projekte na dalje postupanje.

Uprava za kapitalne projekte zaključila je Ugovor za izradu Glavnog projekta sa projektantom „Crta“ d.o.o. Podgorica 27.07.2023. godine, kao i Ugovor za reviziju glavnog projekta sa revidentom „Studio projekt mne“ d.o.o. Podgorica, 18.04.2023. godine.

Uprava za kapitalne projekte je raspisala javnu nabavku 08.04.2024. godine za Izvođenje radova na izgradnji elektroenergetske infrastrukture za potrebe napajanja kompleksa „Cmiljača“, dalekovod 35 kV od TS 110/35 kV Ribarevine do TS 35/10 kV Cmiljača, procijenjene vrijednosti €1.350.000,00 bez PDV-a.

- **Sekundarna elektroenergetska infrastruktura** – U prethodnom periodu su takođe vršene aktivnosti i na pripremi tenderske dokumentacije za izradu projekta sekundarne elektroenergetske infrastrukture koja će se dijelom izgraditi u sklopu buduće saobraćajnice između Cmiljače i Žarskog.

Problematika: Potrebno je napomenuti da se u prethodnom periodu Ministarstvo intenzivno bavilo rješavanjem problematike iz prethodnog perioda i pribavljanjem relevantne dokumentacije i podataka u cilju pripreme kvalitetnog „Projektnog zadatka za izradu Glavnog projekta trafostanice TS 10/0,4kV, 2x1000kVA „Z4““ i „Projektnog zadatka za izradu Glavnog projekta priključnog 10kv kablovskog voda za napajanje trafostanice TS 10/0,4kv „Žarski“ i priključnog 10kV kablovskog voda“, kako se ne bi događali propusti prilikom faze izvođenja radova. Nakon finalizovanja projektnih zadataka, u drugoj polovini 2023. godine isti su dostavljeni Upravi za kapitalne projekte na dalje postupanje.

Uprava za kapitalne projekte je sprovela javne nabavke i potpisala Ugovor sa obrađivačem glavnog projekta za izradu Glavnog projekta trafostanice TS 10/0,4kV, 2x1000kVA „Z4“ i priključnog 10kV kablovskog voda sa „Yawel“ d.o.o. Podgorica 18.07.2023. godine, kao i Ugovor sa revidentom glavnog projekta „Civil engineer“ d.o.o. Podgorica zaključen 06.10.2023. godine.

Revidovani Glavni projekat završen je u aprilu 2024. godine za izgradnju trafostanice TS 10/0,4 kV „Z4“ i priključnog 10 kV kablovskog voda.

Uprava za kapitalne projekte je sprovela javne nabavke i potpisala Ugovor sa obrađivačem glavnog projekta za izradu Glavnog projekta 10 kV voda od TS 35/10 „Cmiljača“ do TS 10/0,4 kV bazna stanica „Žarski“ sa „Civil engineer“ d.o.o. Podgorica 13.10.2023. godine, kao i Ugovor sa revidentom glavnog projekta „Diagram“ d.o.o. Podgorica zaključen 13.10.2023. godine.

- **Izrada projektne dokumentacije vodosnabdijevanja uslužno – servisnih objekata na lokaciji planinskog centra „Žarski“** - U 2018. godini je poništen tender za izradu Hidrotehničke studije, nakon čega je tadašnje Ministarstvo održivog razvoja i turizma početkom oktobra 2020. godine dostavilo dopunjen i potpisan projektni zadatak, na osnovu koga je Uprava javnih radova sprovela proceduru javne nabavke za izbor najpovoljnijeg ponuđača za izradu Glavnog projekta vodosnabdijevanja I faze uslužno-servisnih objekata. Javno nadmetanje za izbor obrađivača Glavnog projekta je raspisano početkom decembra 2020. godine, ali je isto i poništeno u julu 2021. godine.
Upravi za kapitalne projekte je 09.05.2023. godine iz Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma dostavljena na mišljenje dokumentacija, koju je Opština Mojkovac dostavila (Hidrotehnička studija za lokaciju planinskog centra „Cmiljača“ na Bjelasici kod Bijelog Polja, Opština Bijelo Polje, zatim, Odluka o određivanju lokacije za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa – vodovoda sa pratećim elementima (dio faze I na teritoriji opštine Mojkovac) za snabdijevanje objekata „Bazne stanice – Žarski, lokalitet Žarski na Bjelasici, opština Mojkovac, broj 01-040/20-380 od 09.03.2020. godine, predlog Programskog zadatka sa elementima urbanističko-tehničkih uslova za izradu tehničke dokumentacije lokalnog objekta od opšteg interesa - vodovoda sa pratećim elementima (dio faze I na teritoriji opštine Mojkovac) za snabdijevanje objekata „Bazne stanice – Žarski, lokalitet Žarski na Bjelasici, opština Mojkovac, Mišljenje Opštine Mojkovac, odnosno Sekretarijata za uređenje prostora i održivi razvoj, broj 09-322/20-354 od 09.03.2020. godine kao i urbanističko-tehničke uslove broj 09/2-352/19-22-769 od 08.05.2019. godine).
Uprava za kapitalne projekte je razmotrila dokumentaciju koja je dostavljena iz Opštine Mojkovac. Opština Mojkovac je kompletirala dokumentaciju po instrukcijama Uprave za kapitalne projekte i Upravi za kapitalne projekte dostavila početkom marta 2024. godine *„Projektni zadatak za izradu Glavnog projekta vodosnabdijevanja I faze uslužno-servisnih objekata na lokaciji planinskog centra „Žarski“ na Bjelasici u putnom pojasu saobraćajnice Vragodo-Katun Žarski-Vrioci dužine cca 1800 m, u zahvatu PUP-a Mojkovac“*.
Uprava za kapitalne projekte je pristupila pripremanju tenderske dokumentacije za raspisivanje javne nabavke za izradu i reviziju projektne dokumentacije.
- **Nabavka žičare šestosjeda Z4** - U 2019. godini je potpisan Ugovor sa obrađivačem tehničke dokumentacije i izvođačem radova, „Novi Volvox“ d.o.o. Podgorica u vrijednosti €8.990.700. Završena je izrada Idejnog rješenja i Glavnog projekta i sprovedene su aktivnosti na nabavci opreme. Takođe, izvršena je i prijava radova (2020.) na dijelu katastarskih parcela na kojima se ne sprovodi postupak eksproprijacije i izvođač je uveden u posao.
- **Ski staze uz žičaru Z4** - Potpisan je ugovor po principu „projektuj i izgradi“ za izgradnju oko 9,5 km ski staza uz buduću žičaru Z4 sa „Gradnja inženjering MNE“ d.o.o. Podgorica, vrijednosti €1.899.700. Završena je izrada i revizija projektne dokumentacije. Izvršena je prijava radova (2020.) na dijelu katastarskih parcela na kojima se ne sprovodi postupak eksproprijacije i izvođač je uveden u posao 2020. godine. Radovi su u prvoj polovini 2022. godine izvođeni na katastarskim parcelama na kojima je završen postupak eksproprijacije. Završeno je preko 80% ugovorenih radova.
- **Izgradnja puta u cilju povezivanja baznog naselja Cmiljača sa planinskim centrom Žarski** – Planirano je da se predviđena saobraćajnica nadoveže na planirani put Ravna Rijeka – Jasikovac - Cmiljača, zatim dalje kroz planirano bazno naselje „Cmiljača“ do objekta Bazne stanice „Cmiljača“ i od Bazne stanice „Cmiljača“ prema planinskom centru i Baznoj stanici „Žarski“. U 2020. godini su potpisani ugovori sa obrađivačem Idejnog rješenja i Glavnog projekta „Civil engeneer“ d.o.o. Podgorica i revidentom glavnog projekta „Oliver ing“ d.o.o. Budva.
- **Povezivanje žičarom ski centara na lokalitetima „Žarski“ i „Cmiljača“** – Na sjednici Vlade Crne Gore održanoj 06.11.2020. godine, donesen je Zaključak o predlogu raskida ugovora zaključenog između Uprave javnih radova, kao naručioca i „Novi Volvox“ d.o.o. kao izvođača

za usluge projektovanja i izvođenja radova na izgradnji šestosjedne žičare i 4 km ski staza na lokaciji „Savin kuk“, sa predlogom da se nabavljene instalacije žičare za potrebe skijališta „Savin kuk“ iskoriste za spajanje ski centara u izgradnji „Žarski“ i „Cmiljača“, a u skladu sa smjernicama UNESCO misije, kojom su obustavljene dalje aktivnosti na realizaciji inicijalnog projekta postavljanja žičare na novoj lokaciji na skijalištu Savin kuk. Istim Zaključkom zadužena je Uprava javnih radova da pokrene proceduru sporazumnog raskida ugovora.

Na sjednici Vlade Crne Gore održanoj 27.11.2020. godine, Vlada je prihvatila Sporazum o raskidu ugovora zaključenog između Uprave javnih radova, kao Naručioca i Izvođača.

Nakon zaključivanja sporazuma, nabavljena žičara je od strane Izvođača, posredstvom Uprave javnih radova, zapisnički predata preduzeću „Skijališta Crne Gore“ d.o.o. Mojkovac na skladištenje i čuvanje.

Problematika: Od kraja novembra 2020. godine nije se pristupilo sprovođenju Zaključka Vlade Crne Gore o postavljanju instalacije za spajanje ski centara u izgradnji „Žarski“ i „Cmiljača“, kao ni određivanju eventualne druge pozicije za postavljanje kupljene instalacije.

Instalacija žičare se trenutno nalazi lagerovana na tri lokacije: u magacinskom prostoru u Kolašinu, Bakovići bb, kompanije AD „Ski Resort - Kolašin 1450“, u magacinskom kompleksu „Cerovo“ kojim upravlja Opština Bijelo Polje i u skladištu u opštini Mojkovac.

Opština Mojkovac je 24.04.2024. godine dostavila Ministarstvu turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera dokumentaciju za projekat žičare koja bi povezivala ski centre u izgradnji „Žarski“ i „Cmiljača“.

- **Adaptacija objekta za potrebe Skijališta Crne Gore u Mojkovcu** - Projektnom dokumentacijom predviđena je adaptacija dijela postojećeg objekta koji je u vlasništvu Opštine Mojkovac, a za potrebe DOO „Skijališta Crne Gore“ Mojkovac. Poslovni prostor se sastoji od: ulaznog hodnika, stepeništa, toaleta, portirnice i čajne kuhinje u prizemlju. Na spratu se nalazi veliki centralni hodnik sa osam prostorija raspoređenih oko njega. Površina objekta iznosi 188,90 m², a spratnost objekta je prizemlje i sprat. Svi ugovoreni radovi su završeni i izvršena je primopredaja objekta Korisniku – Skijališta Crne Gore. Na realizaciji projekta u prethodnom periodu ukupno je realizovano €138.138,00.
- **Regionalni put Mojkovac-Vragodo-Lubnice dužine 8,5 km** – Preko Uprave javnih radova (sadašnje Uprave za kapitalne projekte) je završena izrada i revizija projektne dokumentacije. Na realizaciji projekta u prethodnom periodu je utrošeno €24.474, a dalje aktivnosti na realizaciji projekta je sprovodila **Uprava za saobraćaj**. Put je rekonstruisan krajem 2023. godine.
- **Most na rijeci Tari - povezivanje regionalnog sa magistralnim putem cca L=220 m** - Preko Uprave javnih radova (sadašnje Uprave za kapitalne projekte) je završena izrada i revizija projektne dokumentacije. Na realizaciji projekta u prethodnom periodu je utrošeno €49.030, a dalje aktivnosti na realizaciji projekta sprovodi **Uprava za saobraćaj**.

Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma formiralo je u maju 2023. godine Operativni tim za praćenje realizacije projekata „Ski centar Žarski“, opština Mojkovac i Ski centar „Cmiljača“, opština Bijelo Polje, a koji su činili predstavnici Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, Ministarstva finansija, Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Uprave za kapitalne projekte, Uprave za saobraćaj, Skijališta Crne Gore, CEDIS-a, Opštine Bijelo Polje i Opštine Mojkovac. Operativni tim je do jeseni 2023. godine održao više sastanaka u cilju rješavanja otvorenih pitanja na realizaciji projekata. Formiranjem novog Ministarstva turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, novi operativni tim nije obnovljen.

Aktivnosti realizovane u izvještajnom periodu:

- **Izvođenje radova na izgradnji puta Vragodo – Vrioca - Žarski katun - II faza** – Uprava za kapitalne projekte je 23.06.2023. godine zaključila Ugovor sa „Geotechnics, Projects &

Consulting" d.o.o. Podgorica za izradu Glavnog projekta za završetak svih radova na izgradnji puta Vragodo-Vrioci-Žarski katun. Takođe, sa „Civil Engineering" d.o.o. Podgorica je zaključila Ugovor 02.06.2023. godine za reviziju istog projekta.

Glavni projekat za završetak svih radova na izgradnji puta Vragodo-Vrioci-Žarski katun je 12.12.2023. godine predat na reviziju.

Glavni projekat za završetak radova na izgradnji puta Vragodo-Vrioci-Žarski katun je revidovan i dostavljen Upravi za kapitalne projekte u oktobru 2024. godine.

Uprava za kapitalne radovi će sprovesti javnu nabavku za ugovaranje preostalih radova.

Problematika: Nakon regulisanja imovinsko pravnih odnosa, koji su u nadležnosti Opštine Mojkovac, stiču se uslovi za nastavak realizacije izgradnje puta Vragodo-Vrioci-Žarski katun.

- **Izvođenje radova na sanaciji nestabilnih kosina na lokalitetu Ski centra „Žarski“, opština Mojkovac** – Radovi na objektu nijesu izvođeni u 2022., 2023. i u 2024. godini.

Problematika: U završnoj fazi je izrada projektne dokumentacije kojim se obuhvata stvarno stanje i nestabilne kosine na trasi. Završetkom projektne dokumentacije utvrdiće se status ovog Ugovora koji Uprava za kapitalne projekte ima sa Izvođačem radova, kao i dalje aktivnosti na izgradnji putnog pravca.

Ukoliko se utvrdi potrebnim, Uprava za kapitalne radovi će izvršiti ugovaranje preostalih radova.

- **Izvođenje radova na izgradnji izmijenjene trase puta Vragodo-Vrioci-Žarski katun, posljednjih 500 m** - Uprava za kapitalne projekte je raspisala javno nadmetanje za izbor izvođača radova 03.09.2024. godine. Ugovor sa izvođačem radova „Gradnja inženjering MNE“ d.o.o. Podgorica je zaključen 18.12.2024. godine, na iznos od €982.510,81 sa PDV-om.

Takođe, Uprava je raspisala javno nadmetanje za izbor stručnog nadzora 03.09.2024. godine, a Ugovor sa stručnim nadzorom „N&B Inženjering i konsalting“ d.o.o. iz Nikšića je zaključen 26.12.2024. godine, na iznos od €10.648,00 sa PDV-om.

- **Bazna stanica** (Izgradnja privremenog ugostiteljskog objekta sa rentiranjem sportske opreme za potrebe Ski centra „Žarski“) – Ponovljeno javno nadmetanje za izbor izvođača radova na izgradnji objekata i parkirališta za potrebe Ski centra „Žarski“, Opština Mojkovac koje je Uprava za kapitalne projekte raspisala 17.06.2024. godine, procijenjene vrijednost iznosi €2.500.000,00 bez PDV-a, je poništeno jer nije bilo pristiglih ponuda.

Nova javna nabavka za Izvođenje radova na izgradnji objekata i parkirališta za potrebe Ski centra „Žarski“, Opština Mojkovac, vrijednosti €3.242.349,72 bez PDV-a, je raspisana 11.10.2024. godine.

Stručni nadzor: „URBI.PRO“ d.o.o. Podgorica (ugovor 24.04.2024. godine)

- **Izrada projektne dokumentacije vodosnabdijevanja uslužno – servisnih objekata na lokaciji planinskog centra „Žarski“** – Nakon što je Opština Mojkovac početkom marta 2024. godine dostavila „Projektni zadatak za izradu Glavnog projekta vodosnabdijevanja I faze uslužno-servisnih objekata na lokaciji planinskog centra „Žarski“ na Bjelasici u putnom pojasu saobraćajnice Vragodo-Katun Žarski-Vrioci dužine cca 1800 m, u zahvatu PUP-a Mojkovac“, Uprava za kapitalne projekte raspisala pozive za izbor projektanta i revidenta.

Javno nadmetanje za izbor obrađivača glavnog projekta je raspisano 30.09.2024. godine., a ugovor sa obrađivačem glavnog projekta „Nik Com“ d.o.o. iz Nikšića je zaključen 10.12.2024. godine na iznos od €114.641.

Javno nadmetanje za izbor revidenta glavnog projekta je raspisano 14.10.2024. godine., a ugovor sa revidentom glavnog projekta „B-Ril Inženjering“ d.o.o. iz Nikšića je zaključen 04.12.2024. godine na iznos od €6.987.

- **Nabavka žičare šestosjeda Z4** - U 2023. godini i u 2024. godini radovi se nijesu izvodili.
Problematika: Na projektu postoje neriješeni imovinsko-pravni odnosi, koji zahtijevaju uključivanje Opštine Mojkovac u rješavanje istih.
- **Ski staze uz žičaru Z4** - U izvještajnom periodu nije bilo aktivnosti.

Problematika: Na projektu postoje neriješeni imovinsko-pravni odnosi, koji zahtijevaju uključivanje Opštine Mojkovac u rješavanje istih.

- **Izgradnja puta u cilju povezivanja baznog naselja Cmiljača sa planinskim centrom Žarski** – Glavni projekat je završen i upućen na reviziju. Glavni projekat je rađen na osnovu usvojenog Idejnog rješenja (saglasnost na Idejno rješenje su dale opštine Mojkovac i Bijelo Polje) i predviđeno je polaganje 10 kV kablovskog voda od TS 35/10 „Cmiljača” do TS 10/0,4 kV bazna stanica „Žarski” trasom ovog puta.
Nakon pregleda, Glavni projekat je vraćen na doradu Projektantu.
- **Primarna i sekundarna elektroenergetska infrastruktura** –
- Izgradnja dalekovoda od TS „Ribarevine” 110/35 kV do TS „Cmiljača” - U izvještajnom periodu je Uprava za kapitalne projekte dostavila Ministarstvu turizma projektnu dokumentaciju za podnošenje zahtjeva za dobijanje građevinske dozvole za ovaj elektro objekat.
Ministarstvo turizma je podnijelo Zahtjev za izdavanje građevinske dozvole 12.12.2024. godine. Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine je dopisom zatražilo dopunu dokumentacije, o čemu je Ministarstvo turizma obavijestilo Upravu za kapitalne projekte.
Uprava za kapitalne projekte je raspisala javnu nabavku 08.04.2024. godine za Izvođenje radova na izgradnji elektroenergetske infrastrukture za potrebe napajanja kompleksa „Cmiljača”, dalekovod 35 kV od TS 110/35 kV Ribarevine do TS 35/10 kV Cmiljača, procijenjene vrijenosti €1.350.000,00 bez PDV-a, koja je poništena 01.08.2024. godine.
Novu javnu nabavku za za Izvođenje radova na izgradnji elektroenergetske infrastrukture za potrebe napajanja kompleksa „Cmiljača”, dalekovod 35 kV od TS 110/35 kV Ribarevine do TS 35/10 kV Cmiljača, procijenjene vrijenosti €1.350.000,00 bez PDV-a, je Uprava za kapitalne projekte raspisala 18.11.2024. godine.
- Revidovani Glavni projekat završen je u aprilu 2024. godine za izgradnju trafostanice TS 10/0,4 kV „Z4” i priključnog 10 kV kablovskog voda.
Obrađivač glavnog projekta: „Yawel” d.o.o. Podgorica (ugovor 18.07.2023.)
Revidentom glavnog projekta: „Civil engineer” d.o.o. Podgorica (ugovor 06.10.2023.)
Uprava za kapitalne projekte će raspisati javnu nabavku za izgradnju objekta kada se završi izgradnja Dalekovoda Ribarevine-Cmiljača, kojim se obezbjeđuje elektro snabdijevanje budućeg ski centra.
- U toku je izrada projektne dokumentacije za izgradnju 10 kV kablovskog voda od TS 35/10 „Cmiljača” do TS 10/0,4 kV bazna stanica „Žarski”.
Obrađivač glavnog projekta: „Civil engineer” d.o.o. Podgorica (ugovor 13.10.2023.)
Revident glavnog projekta: „Diagram” d.o.o. Podgorica (ugovor 13.10.2023.)
Nakon što se završi izrada Glavnog projekta isti će biti dostavljen Revidentu.
- **Povezivanje žičarom ski centara na lokalitetima „Žarski” i „Cmiljača”** – Opština Mojkovac je 24.04.2024. godine dostavila Ministarstvu turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera dokumentaciju za projekat žičare koja bi povezivala ski centre u izgradnji „Žarski” i „Cmiljača”.
U Ministarstvu je analizirana vlasnička struktura projektnim zadatkom predložene trase žičare. Naime, uvidom u dostavljenu opštinsku „Odluku o određivanju lokacije za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa: žičara na lokaciji dijela KO Bjelojevići, opština Mojkovac” (br. 01-018/23-1168 od 15.05.2023.) i „Programski zadatak sa elementima urbanističko-tehničkih uslova za izradu tehničke dokumentacije za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa – žičare na lokaciji dijela KO Bjelojevići, opština Mojkovac za potrebe Skijališta Crne Gore i Ski centra „Žarski”” (br. 01-018/23-1168 od 15.05.2023.), čiji sastavni dio je i skica (kao grafički prilog) trase žičare, utvrđena je vlasnička struktura parcela u KO Bjelojevići, opština Mojkovac i KO Majstorovina, opština Bijelo Polje.
Od ukupno 15 parcela preko kojih je predviđena trasa instalacije žičare, 9 je u privatnom vlasništvu, 5 u državnom, a jedna je u vlasništvu države i privatnog lica.

- **Rekonstrukcija puta Mojkovac-Lubnice, dionica Mojkovac-Vragodo – Izgradnja mosta preko rijeke Tare – Podbišće** – Most povezuje regionalni sa magistralnim putem (cca L=220 m). **Uprava za saobraćaj** je raspisala javnu nabavku za rekonstrukciju puta Mojkovac-Lubnice, dionica Mojkovac - Vragodo – izgradnja mosta preko rijeke Tare (Podbišće) 04.12.2024. godine, vrijednosti €2.644.000 bez PDV-a.

Predlog mjera za realizaciju:

- ***Intenzivirati aktivnosti na izgradnji putne infrastrukture i nastaviti aktivnosti na elektroenergetskoj i vodovodnoj infrastrukturi.***

Obrazloženje:

Kako imamo sporiju dinamiku realizacije elektroenergetskog i vodovodnog opremanja lokacije budućeg ski centra, a bez ove osnovne infrastrukture funkcionisanje skijališta nije moguće, potrebno je da svi relevantni subjekti, shodno svojim ovlašćenjima, preduzimaju aktivnosti kako bi se postigla zadovoljavajuća dinamika realizacije projekta. Takođe, imamo problematiku koja prati realizaciju putne infrastrukture usljed neriješenih imovinsko-pravnih odnosa.

- ***Neophodno je da Opština Mojkovac u saradnji sa Ministarstvom prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine sprovedu do kraja postupke eksproprijacije privatnog zemljišta na trasi saobraćajnice do Žarskog.***

- ***Neophodno je da Opština Mojkovac u saradnji sa Ministarstvom prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine sprovedu do kraja postupke eksproprijacije privatnog zemljišta na trasi žičare i ski staza.***

Obrazloženje:

Potrebno je intenzivirati realizaciju izgradnje putne infrastrukture do budućeg ski centra Žarski, kao i intenzivirati aktivnosti na izgradnji žičare „Z4“ i ski staza uz žičaru. U cilju rješavanja spornih eksproprijacija i u cilju stvaranja neophodnih uslova za valorizaciju prostora Žarskog potrebno je da Opština Mojkovac preduzme aktivnosti u cilju rješavanja eksproprijacija nepokretnosti na području opštine Mojkovac, KO Bjelojevići.

- ***Formiranje operativnog tima od strane Ministarstva turizma.***

Obrazloženje:

U cilju efikasnije realizacije ovog kapitalnog projekta potrebno je planirati ponovo formiranje operativnog tima za praćenje realizacije turističkog infrastrukturnog projekta Ski centar „Žarski“. Zadatak operativnog tima će biti praćenje realizacije ugovornih radova, vršenje koordinacije realizacije aktivnosti od značaja za projekat i rješavanje otvorenih pitanja na projektu. Stalne članove operativnog tima treba da čine predstavnici Ministarstva turizma, Ministarstva javne uprave ((prethodne Uprave za kapitalne projekte), Skijališta Crne Gore, Ministarstva finansija, Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Uprave za saobraćaj, CEDIS-a i Opštine Mojkovac.

Tabelarni prikaz ulaganja/realizacije:

Projekat: Ski centar „Žarski“ Pregled realizovanih investicija, po godinama										
Po godinama	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Realizovano	23.283	16.707	1.166.858	413.289	2.408.121	6.654.160	2.363.882	993.107	4.416	246.815

Od početka realizacije projekta Ski centar „Žarski“ do sada je ukupno investirano €14.290.638, od čega u drugoj polovini 2024. godine, odnosno u izvještajnom periodu, realizovano €246.815,77.

Ski centar „Cmiljača“, Bijelo Polje

Lokacija budućeg planinskog centra Cmiljača je detaljno razrađena Prostornim planom posebne namjene Bjelasica i Komovi i Detaljnom razradom lokaliteta Cmiljača. Zona baznog naselja Cmiljača se nalazi u sjevernom dijelu područja Bjelasice na teritoriji opštine Bijelo Polje, ujedno i u sjeveroistočnom dijelu zone planinskog centra Žarski na 1.620 mnm sjeverno od ski terena i njena površina iznosi 7,5 ha. Naime, bazno naselje Cmiljača je, u skladu sa Planom, predviđeno kao komplementarno područje sa dodatnim smještajnim kapacitetima za planinski centar Žarski.

Pristup baznom naselju organizovan je sa istoka, iz pravca Bijelog Polja. Konceptom organizacije baznog naselja planinskog centra predviđeno je da bazno naselje Cmiljača obezbijedi smještajne kapacitete za turiste u blizini liftova i staza ski područja Žarski. Cmiljača će dakle služiti Žarskom kao komplementarno područje sa dodatnim smještajnim kapacitetima tokom zimskih mjeseci i kao zaseban planinski centar Cmiljača tokom ljeta.

U baznom naselju planinskog centra Cmiljača su planirane zone sa 4 hotela i 22 bungalova, kao i površine za polazište ski liftova, sa ukupno 1.995 ležaja. Unutar baznog naselja planirana je mreža pješačkih komunikacija koja će povezivati sve sadržaje naselja, a zona ski staza će biti interpolirana u zonu baznog naselja na način da obezbjeđuje idealnu dostupnost skijašima.

Planirana je i saobraćajna veza prema Žarskom na trasi postojećeg neasfaltiranog puta kako bi se ostvarila povezanost između baznih naselja Žarski i Cmiljača.

U 2014. godini su započete aktivnosti u cilju stvaranja infrastrukturnih pretpostavki za valorizaciju prostora budućeg planinskog centra „Cmiljača“, a u skladu sa Prostornim planom posebne namjene Bjelasica i Komovi i Detaljnom razradom lokaliteta Cmiljača. Investicioni elaborat u okviru kog je izvršena procjena investicije i predložena dinamika realizacije projekata kojim se stvaraju infrastrukturni preduslovi koji su neophodni za formiranje novog Ski centra „Cmiljača“ je pripremljen 2014. Izgradnja Ski centra „Cmiljača“ je zamišljena kao višegodišnja investicija koja se finansira sredstvima iz Kapitalnog budžeta Crne Gore. Formiranjem novog Ski centra „Cmiljača“ stvaraju se pretpostavke za valorizaciju prostora predviđenog za izgradnju baznog naselja, odnosno planinskog centra Cmiljača.

Aktivnosti realizovane od početka projekta:

- **Izgradnja puta Ravna Rijeka – Jasikovac – Cmiljača** - Izgradnja pristupnog puta Ravna Rijeka – Jasikovac – Cmiljača dužine 15,5 km realizuje se fazno.
Izgradnja saobraćajnice Ravna rijeka – Jasikovac u dužini od 5,5 km – Završeno je izvođenje radova sa jednim slojem asfaltnog zastora, osim na dijelu trase gdje postoje neriješeni imovinsko-pravni odnosi u dužini od 350 m, kao i na početku trase zbog klizišta u dužini od 200 m, za čiju sanaciju je izrađena projektna dokumentacija. Tokom izvođenja radova na dionici je došlo do pojave dodatnih klizišta.
Sanacija klizišta „Latinska kosa“ – Svi ugovoreni radovi su završeni i predat je konačni izvještaj nadzora.
Izgradnja saobraćajnice Jasikovac – Cmiljača u dužini od 10 km – U prethodnom periodu je završeno probijanje trase puta Jasikovac – Cmiljača u dužini od cca 10 km, koje se realizovalo kroz tri faze.
 - Radovima I faze obuhvaćeni su zemljani radovi u dužini od 120 m, potporni zidovi i propust na kompletnoj dužini trase.
 - Radovima II faze obuhvaćeni su zemljani radovi u dužini od 3,76 km, potporni zidovi i propust na kompletnoj dužini trase.
 - Radovima III faze obuhvaćeni su zemljani radovi u dužini od 3 km, potporni zidovi i propust na kompletnoj dužini trase.U ovaj dio puta ukupno je uloženo €4.548.015.
Dakle, u prethodnom periodu su završeni radovi na proboju puta do profila na kojem se priključuje planirana saobraćajnica Cmiljača-Žarski, koja povezuje dva ski centra.
Za nastavak realizacije je bila potrebna izrada projektne dokumentacije za završetak radova na putnom pravcu Jasikovac-Cmiljača koja će obuhvatiti sve potrebne radove, kao i završetak puta u zavisnosti od položaja objekta Bazne stanice sa parkingom za dnevne skijaše u ski centru.
Izrada projektne dokumentacije je završena.
Problematika: Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma se kroz rad Operativnog tima kontinuirano bavilo tokom 2023. godine rješavanjem kompleksne problematike na projektu.
U septembru 2023. godine je zadužena Opština Bijelo Polje da izvrši analizu projektne dokumentacije i od strane Uprave za kapitalne projekte već dostavljene procjene neophodnih sredstava za završetak putnog pravca i nakon istog pokrene kao Investitor inicijativu u cilju završavanja putnog pravca do budućeg objekta Bazne stanice na Cmiljači (posebno uzimajući u obzir da se usklađuju položaj objekta Bazne stanice i parkirališta za dnevne skijaše, kao i garaže ski centra).
- **Sanacija puta Ravna Rijeka – Jasikovac** – Izrada i revizija Glavnog projekta sanacije puta „Ravna Rijeka – Jasikovac“ je završena.
Dakle, urađena je projektna dokumentacija za sanaciju pravca Ravna Rijeka-Jasikovac, odnosno sanaciju dva klizišta.
Obrađivač Glavnog projekta sanacije puta „Ravna Rijeka – Jasikovac“: „Ding“ d.o.o. Podgorica (ugovor zaključen 07.05.2020.)
Revident Glavnog projekta sanacije puta „Ravna Rijeka – Jasikovac“: „Europrojekt“ d.o.o. Podgorica (ugovor zaključen 27.05.2020.)
Obrađivač projekta detaljnih geotehničkih istraživanja terena i elaborata o geotehničkim svojstvima terena za izradu Glavnog projekta „Ravna Rijeka – Jasikovac“, na dionici Jasikovac – Cmiljača: „Indel inžinjering“ d.o.o. Podgorica (ugovor zaključen 22.12.2020.)
Revident elaborata o geotehničkim svojstvima terena za izradu Glavnog projekta „Ravna Rijeka – Jasikovac“, na dionici Jasikovac – Cmiljača: „Ground Engineering“ d.o.o. Podgorica (ugovor zaključen 12.01.2021.)

Problematika: Izvođenje radova na dionici Ravna rijeka – Jasikovac je tehnološki uslovljeno izgradnjom dionice Jasikovac – Cmiljača kako ne bi došlo do oštećenja izvedenih radova prilikom prolaska teške mehanizacije zbog izvođenja radova.

- **Izvođenje radova na izgradnji vodosnabdijevanja uslužno – servisnih objekata na lokaciji planinskog centra Cmiljača** - Završena je izrada Hidrotehničke studije izvodljivosti i izrađen je Glavni projekat I faze vodosnabdijevanja objekta.

Glavni projekat I faze vodosnabdijevanja objekta na lokaciji planinskog centra „Cmiljača“ sastoji se od: kaptažnih građevina na izvorima br. „4“, „4a“, „5“ i „6“ (brojevi izvora preuzeti iz Hidrotehničke studije), gravitacionog cjevovoda od kaptažnih građevina do rezervoara I faze, dužine oko 5000m, izrade rezervoara I faze, zapremine 80m³, na koti oko 1700mm, gravitacionog cjevovoda od rezervoara I faze do uslužno-servisnih objekata centra, dužine 800m.

Potpisan je 12.09.2019. godine ugovor sa izvođačem radova „Indel Inženjering“ d.o.o. Podgorica. U cilju uvođenja izvođača u posao tadašnje Ministarstvo održivog razvoja i turizma je izvršilo prijavu radova 17.08.2020. godine.

U cilju ispunjavanja uslova za početak radova obaveza Opštine Bijelo Polje je bila rješavanje problematike u vezi sa imovinsko-pravnim pitanjima, odnosno eksproprijacije duž trase vodovoda, dok je u međuvremenu Uprava za kapitalne projekte raskinula Ugovor sa izvođačem „Indel inženjering“ d.o.o. Podgorica.

U cilju preduzimanja daljih aktivnosti u vezi sa rješavanjem otvorenog pitanja izgradnje predmetnog objekta vodovoda, a imajući u vidu dug period (prijava građenja predata 17.08.2020. godine) nerješavanja otvorenog pitanja imovinsko-pravnih odnosa, 19.04.2024. godine u prostorijama Ministarstva turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je održalo 19.04.2024. godine sastanak u vezi sa otvorenim pitanjem izgradnje objekta vodosnabdijevanja za uslužno-servisni objekat na lokaciji Cmiljača i statusom imovinsko-pravnih odnosa trase vodovoda koji su u predmetu kod postupajućeg inspektora, a na osnovu prijave građenja objekta iz 2020. godine. Na sastanku su bili prisutni predstavnici Ministarstva, Opštine Bijelo Polje i Ministarstva za prostorno planiranje, urbanizam i državnu imovinu (Direktorat za državnu imovinu i Direktorat za planiranje prostora).

Zadužena je, na pomenutom sastanku, Uprava za nekretnine - Područna jedinica Bijelo Polje da sprovede unos zabilješki sprovedenih postupaka eksproprijacije po rješenjima, kao dokaz o pravu svojine ili drugo pravo na građenje, u listovima nepokretnosti i da listovi nepokretnosti budu dostavljeni od strane Opštine Bijelo Polje Ministarstvu.

Problematika: Za postojeća (postupajućem inspektoru od strane Opštine Bijelo Polje i dostavljena) izvršna rješenja o eksproprijacijama nije sprovedena zabilješka u listovima nepokretnosti, a na osnovu kojih bi postupajući inspektor mogao utvrditi pravo na izvođenje radova na predmetnim parcelama i odobriti početak radova.

- **Primarna elektroenergetska infrastruktura za potrebe napajanja kompleksa Cmiljača i Žarski katun**

Izgradnja trafostanice „Cmiljača“ 35/10kV - Izgradnja trafostanice Cmiljača 35/10 kV predstavlja dio izgradnje elektroenergetske infrastrukture za napajanje kompleksa Cmiljača i Ski centra „Cmiljača“. Pomenuta trafostanica predstavljaće izvor električne energije kako za Ski centar „Cmiljača“ na teritoriji opštine Bijelo Polje, tako i na mojkovačkoj strani za Ski centar „Žarski“. Završeni svi građevinski i elektro radovi na objektu.

Problematika: Ispitivanja predviđena ugovorom nije moguće realizovati iz razloga što izgradnja 35 kV Dalekovoda „Ribarevine - Cmiljača“ nije realizovana, te shodno tome, predmetna trafostanica ne posjeduje konstantno napajanje. Nakon realizacije projekta izgradnje predmetnog Dalekovoda, steći će se uslovi za ispitivanje predmetne trafostanice.

- Adaptacija 35kV vodne ćelije u TS „Ribarevine“ 110/35 kV - Svi ugovoreni radovi na adaptaciji vodne ćelije su završeni i izvršena je primopredaja izvedenih radova korisniku.

- Izgradnja Dalekovoda od TS „Ribarevine“ 110/35 kV do TS „Cmiljača“ - Izgradnja Dalekovoda od TS Ribarevine 110/35 kV do TS Cmiljača 35/10 kV predviđena je kao dio elektroenergetske infrastrukture za napajanje kompleksa Cmiljača i ski centara „Cmiljača“ i „Žarski“. U jednom dijelu trase završeno je krčenje šume i niskog rastinja.
Problematika: Predmetni Dalekovod bio je u fazi izmjene projektne dokumentacije. Naime, izvođač radova „Elnos inženjering“ d.o.o. Podgorica obavijestio je investitora - Upravu za kapitalne projekte, koja je i bila nosilac građevinske dozvole, da nije u mogućnosti da realizuje projekat u dijelu dobavljanja stubova ponuđenih tenderskom dokumentacijom, jer je proizvođač stubova otišao u stečaj (tokom Covid krize). Uzimajući u obzir da izvođač radova ne može da isporuči određeni tip stubova, kako je to bilo predviđeno glavnim projektom, kao i da postoji preklapanje projekta žičare „Z7“ i pratećih staza sa predmetnim projektom, projekat je obustavljen do izmjene projektne dokumentacije. Kako je u međuvremenu došlo do nepredvidivih izmijenjenih okolnosti, Uprava za kapitalne projekte je pokrenula proceduru raskida zaključenog ugovora za izvođenje radova i isti je sporazumno raskinut 31.03.2023. godine.
 U cilju rješavanja problematike, tokom 2023. godine Ministarstvo ekonomije i turizma se intenzivno bavilo rješavanjem problematike koja postoji već više godina i nakon više sastanaka tadašnjeg Operativnog tima i međusektorskom saradnjom, Uprava za kapitalne projekte je poništila građevinsku dozvolu, zatim je kroz rad Operativnog tima pribavljena potrebna prateća dokumentacija i finalizovan je novi „Projektni zadatak za izradu Glavnog projekta dalekovoda 35kV od TS 110/35kV Ribarevine do TS 35/10kV Cmiljača“ koji je Ministarstvo 23.11.2023. godine dostavilo Upravi za kapitalne projekte na dalje postupanje. Uprava za kapitalne projekte zaključila je Ugovor za izradu Glavnog projekta sa projektantom „Crta“ d.o.o. Podgorica 27.07.2023. godine, kao i Ugovor za reviziju Glavnog projekta sa revidentom „Studio projekt mne“ d.o.o. Podgorica, 18.04.2023. godine.
 Uprava za kapitalne projekte je raspisala javnu nabavku 08.04.2024. godine za Izvođenje radova na izgradnji elektroenergetske infrastrukture za potrebe napajanja kompleksa „Cmiljača“, dalekovod 35 kV od TS 110/35 kV Ribarevine do TS 35/10 kV Cmiljača, procijenjene vrijednosti €1.350.000,00 bez PDV-a.
- Izgradnja 10 kV kablovskog voda od TS 35/10 „Cmiljača“ do TS 10/0,4 kV Bazna stanica „Cmiljača“ – Slijede aktivnosti na pribavljanju potrebne dokumentacije i pripremi Projektnog zadatka za ovaj elektroenergetski objekat, a čija trasa kablovskog voda je uslovljena novom pozicijom objekta Bazne stanice.
Problematika: Trasa ovog kablovskog voda je uslovljena novom pozicijom objekta Bazne stanice. Dakle, izrada projektnog zadatka za kablovski vod ne može početi dok se ne definiše pozicija uslužnog objekta Bazne stanice.
 Dakle, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma je kroz rad Operativnog tima identifikovalo objekte za koje je potrebna izrada projektnih zadataka, među kojima je bio i predmetni kablovski vod.
- **Bazna stanica – ugostiteljski objekat sa rentiranjem sportske opreme za potrebe ski centra** – Potpisan je ugovor za izgradnju objekta površine oko 2.000 m² po principu „projektuj i izgradi“ na katastarskoj parceli br. 4151/1 KO Majstorovina, opština Bijelo Polje, a realizacija je planirana u II faze.
 Prva (I) faza obuhvata: izvođenje radova na izgradnji i opremanju ugostiteljskog objekta sa terasom i garažom za ratrake, kao i pripadajućim zelenim platoima i izgradnji izvoda instalacija infrastrukturnih priključenja, dok II faza obuhvata: izgradnju prilaznih saobraćajnica, staza, parkirališta i uređenje terena.
 U prethodnom periodu je završena izrada i revizija Glavnog projekta, izvršena je prijava građenja 17.08.2020. godine od strane tadašnjeg Ministarstva održivog razvoja i turizma na osnovu koje je sačinjen Zapisnik o inspekcijskom pregledu dostavljene dokumentacije 26.08.2020. godine i izvođač je uveden u posao 04.09.2020. godine.

Izvedeni su zemljani radovi i radovi na izradi armirano-betonskih temelja objekta, a izvođeni su i radovi na armiranju, šalovanju i betoniranju zidova i stubova suterena.

Obradivač Glavnog projekta i izvođač radova I faze: „Civil engineer” d.o.o. iz Podgorice (ugovor zaključen 17.12.2019.), vrijednost €1.764.000.

Revident Glavnog projekta: „Geotechnics, Project & Consulting” d.o.o. Podgorica (ugovor zaključen 23.10.2019.)

Stručni nadzor I faze: „Sistem-MNE” d.o.o. Podgorica (ugovor zaključen 12.08.2020.), vrijednost €39.000.

Problematika: Nadzorna služba je tokom izvođenja radova, do novembra 2021. godine, Upravi za kapitalne projekte redovno dostavljala izvještaje o stanju na gradilištu i dinamici izvođenja radova.

Međutim, na projektu se pojavila problematika koja se odnosi na visinsku neusklađenost kota budućih objekata na ski centru (Bazna stanica i polazna stanica žičare „Z7”). O navedenoj problematici, kako ističu iz Uprave za kapitalne projekte, tokom izrade i revizije Glavnog projekta i izgradnje objekta Upravi za kapitalne projekte nije ukazivano na postojanje problematike ni od strane pojektanta, izvođača radova, revidenta i nadzora.

Naime, stručni nadzor je tek u novembru 2021. godine obavijestio Upravu za kapitalne projekte o uočenoj visinskoj razlici na terenu između ugostiteljskog objekta i polazne stanice žičare „Z7”, što može predstavljati problem u eksploatacionom periodu (prilaz skijaša polaznoj stanici žičare od strane Bazne stanice je otežan jer postoji visinska razlika između ova dva objekta) i radovi su obustavljeni. O navedenoj problematici obaviješteno je tadašnje Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma, a kompletna dokumentacija dostavljena je tadašnjem Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Direktoratu za inspekcijske poslove i licenciranje, na dalje postupanje, nakon čega je predmet proslijeđen Sekretarijatu za inspekcijske poslove Opštine Bijelo Polje, u cilju utvrđivanja eventualne odgovornosti za propuste koji su se desili ili tokom projektovanja ili tokom izvođenja radova na predmetnom objektu.

Vlada Crne Gore je Zaključkom broj 07-7697/2 od 08.12.2022. godine donijela Rješenje kojim se Sekretarijat za inspekcijske poslove Opštine Bijelo Polje proglašava nadležnim za vršenje inspekcijskog nadzora u predmetu kontrole građenja. Uprava za kapitalne projekte je uputila urgenciju Sekretarijatu za inspekcijske poslove Opštine Bijelo Polje u cilju rješavanja navedene problematike. Nakon izjašnjenja inspekcijske službe, resorno Ministarstvo (Investitor) da se izjasni o daljim koracima na realizaciji projekta.

Takođe, Ministarstvo je u prethodnom periodu u cilju pronalaženja rješenja za prevazilaženje problema pozicije Bazne stanice na Cmiljači održalo više sastanaka i konsultacija, i od Skijališta Crne Gore dobilo pripremljeni „Elaborat sa problematikom usklađenosti Bazne stanice i polazne stanice žičare „Z7” sa predlogom rješenja“.

- **Izgradnja žičare šestosjed Z7 i 3km ski staza** – Sredinom maja 2018. godine potpisan je ugovor sa izvođačem „Novi Volvox“ d.o.o. Podgorica za realizaciju projekta po principu „projektuj i izgradi” za izgradnju žičare i 3km ski staza, vrijednosti €7.988.888. Završeni su radovi na montaži šestosjedne isklopive žičare do kraja 2021. godine i 90% radova na ski stazama, nakon čega je gradilište konzervirano.

Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma formiralo je u maju 2023. godine Operativni tim za praćenje realizacije projekata „Ski centar Žarski“, opština Mojkovac i Ski centar „Cmiljača“, opština Bijelo Polje, a koji su činili predstavnici Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, Ministarstva finansija, Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Uprave za kapitalne projekte, Uprave za saobraćaj, Skijališta Crne Gore, CEDIS-a, Opštine Bijelo Polje i Opštine Mojkovac. Operativni tim je do jeseni 2023. godine održao više sastanaka u cilju rješavanja otvorenih pitanja na realizaciji projekata. Formiranjem novog Ministarstva turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera novi operativni tim nije obnovljen.

Aktivnosti realizovane u izvještajnom periodu:

- **Izgradnja puta Ravna Rijeka – Jasikovac - Cmiljača** - Za nastavak realizacije potrebno je izraditi projektnu dokumentaciju za završetak radova na putnom pravcu Jasikovac-Cmiljača koja će obuhvatiti sve potrebne radove, dok će spajanje putnog pravca sa Baznom stanicom biti predmet nove dokumentacije koja je uslovljena položajem objekta Bazne stanice sa parkingom za dnevne skijaše u ski centru.
U izvještajnom periodu su se usaglašavale faze realizacije putnog pravca Ravna Rijeka – Jasikovac – Cmiljača, koje sprovodi Opština Bijelo Polje i krajem 2024. godine Opština Bijelo Polje je dostavila projektni zadatak za izgradnju dionice Jasikovac – Cmiljača po principu „projektuj i izgradi”.
Uprava za kapitalne projekte je 01.11.2024. godine raspisala javnu nabavku za *Izradu Idejnog rješenja i Glavnog projekta Rekonstrukcije puta Jasikovac do baznog naselja Cmiljača sa izvođenjem po sistemu „projektuj i izgradi”*, vrijednosti €14.000.000, koja je poništena 19.12.2024. godine.
Uprava za kapitalne projekte je 06.12.2024. godine raspisala javnu nabavku za *Reviziju Glavnog projekta Rekonstrukcije puta Jasikovac do baznog naselja Cmiljača*.
Takođe, Uprava za kapitalne projekte je 10.12.2024. godine raspisala javnu nabavku za *Vršenje stručnog nadzora na Rekonstrukciji puta Jasikovac do baznog naselja Cmiljača*, procijenjene vrijednosti 200.000 eura.
Nakon poništene nabavke, Uprava za kapitalne projekte je ponovo 31.12.2024. godine raspisala javnu nabavku za *Izradu Idejnog rješenja i Glavnog projekta Rekonstrukcije puta Jasikovac do baznog naselja Cmiljača sa izvođenjem po sistemu „projektuj i izgradi”*, vrijednosti €14.000.000 bez PDV-a.
Nastavak izgradnje puta, tj. realizacija dionice Ravna Rijeka – Jasikovac, zbog tehnoloških razloga, biće nastavljen nakon ugovaranja i izgradnje dionice Jasikovac – Cmiljača.
Do sada je za izgradnju putnog pravca Ravna Rijeka – Jasikovac – Cmiljača iz Kapitalnog budžeta Crne Gore utrošeno €10.210.000.
- **Izvođenje radova na izgradnji vodosnabdijevanja uslužno – servisnih objekata na lokaciji planinskog centra Cmiljača** – Nije bilo aktivnosti na projektu.
Problematika je u neriješenim imovinsko-pravnim pitanjima na trasi vodovoda, koja su u nadležnosti Opštine Bijelo Polje.
Zadužena je, u prethodnom periodu, Uprava za nekretnine - Područna jedinica Bijelo Polje da sprovede unos zabilježki sprovedenih postupaka eksproprijacije po rješenjima, kao dokaz o pravu svojine ili drugo pravo na građenje, u listovima nepokretnosti i da listovi nepokretnosti budu dostavljeni od strane Opštine Bijelo Polje Ministarstvu. Dakle, Uprava za nekretnine – PJ Bijelo Polje da rješenja sprovede kroz svoju evidenciju.
Nakon prijema listova nepokretnosti koji obezbjeđuju uvid u riješene imovinske odnose za trasu predmetnog vodovoda, stvoriće se uslovi za nastavak aktivnosti.
- **Primarna elektroenergetska infrastruktura za potrebe napajanja kompleksa Cmiljača i Žarski katun**
- **Izgradnja dalekovoda od TS „Ribarevine“ 110/35 kV do TS „Cmiljača“** – Izgradnja dalekovoda od TS Ribarevine 110/35 kV do TS Cmiljača 35/10 kV predviđena je kao dio elektroenergetske infrastrukture za napajanje kompleksa Cmiljača.
U izvještajnom periodu je Uprava za kapitalne projekte dostavila Ministarstvu turizma projektnu dokumentaciju za podnošenje zahtjeva za dobijanje građevinske dozvole za ovaj elektro objekat.
Ministarstvo turizma je podnijelo Zahtjev za izdavanje građevinske dozvole 12.12.2024. godine. Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine je dopisom zatražilo dopunu dokumentacije, o čemu je obaviještena Uprava za kapitalne projekte.
Obrađivač: „Crti” d.o.o. Podgorica

Revident: „Studio projekt mne” d.o.o. Podgorica

Javna nabavka za izgradnju Dalekovoda koja je raspisana 08.04.2024. godine poništena je 01.08.2024. godine i Uprava za kapitalne projekte je raspisala novu javnu nabavku za *Izvođenje radova na izgradnji elektroenergetske infrastrukture za potrebe napajanja kompleksa „Cmiljača”, dalekovod 35 kV od TS 110/35 kV Ribarevine do TS 35/10 kV Cmiljača*, procijenjene vrijenosti €1.350.000,00 bez PDV-a, je Uprava za kapitalne projekte raspisala 18.11.2024. godine.

- Izgradnja 10 kV kablovskog voda od TS 35/10 „Cmiljača” do TS 10/0,4 kV Bazna stanica „Cmiljača” – U toku su aktivnosti na kreiranju preduslova i definisanju drugih objekata u zahvatu, kako bi se mogla utvrditi trasa kablovskog voda koja će biti predviđena projektnim zadatkom. Nakon kreiranja svih preduslova i finalizovanja projektnog zadatka, isti će biti dostavljen Upravi za kapitalne projekte na dalje postupanje.
- **Bazna stanica** – Ministarstvo je u izvještajnom periodu pokrenulo proceduru jednostavne nabavke za izradu Master plana za Ski centar „Cmiljača” u Bijelom Polju. Zadatak obrađivača je da se sagleda kompletna problematika Ski centra „Cmiljača” na osnovu do sada urađene projektne dokumentacije, izvedenog stanja na terenu, snimljene geodetske podloge, a sve u skladu sa smjernicama Skijališta Crne Gore ranije dostavljenim u elaboratu „Problematika usklađenosti bazne stanice i polazne stanice žičare Z7”. Master planom je potrebno obuhvatiti kompletnu predmetnu lokaciju, te za istu uraditi više varijantnih rješenja pomenute problematike, kao i njihovu opravdanost i isplativost, sa maksimalnim iskorišćenjem zatečenog stanja u prostoru. Idejnim rješenjem Bazne stanice se rješava kompletna mikrolokacija, odnosno usklađenost objekta Bazne stanice sa platoom ispred polazne stanice žičare i skijaškim stazama, međusobna usklađenost svih objekata (bazne stanice, garaže za tabače, elektroenergetskih objekata, pomoćnih objekata, kotlarnica, rezervoara za gorivo, i dr.), kao i rješavanje parking prostora i pristupne saobraćajnice sa veznog puta koji spaja bazna naselja Cmiljača i Žarski.
Nakon izrade Master plana i Idejnog rješenja, Skijališta Crne Gore će pristupiti izradi dva projektna zadatka:
 1. Projektni zadatak za prenamjenu postojećeg objekta Bazne stanice (prenamjena u garažu za ratrake);
 2. Projektni zadatak za projektovanje i gradnju objekta Bazne stanice na novoj lokaciji, prilagođenoj krajnjem korisniku.
- **Izgradnja žičare šestosjed Z7 i 3km ski staza** - Nije bilo aktivnosti na projektu u izvještajnom periodu.
Problematika: U cilju završetka radova na montaži i ispitivanju žičare neophodno je obezbijediti stabilno napajanje električnom energijom.

Predlog mjera za realizaciju:

- Intenzivirati aktivnosti na izgradnji skijališta „Cmiljača”, pogotovo na izgradnji putne i vodovodne infrastrukture, koji su preduslov za stavljanje u funkciju ovog skijališta.

- Neophodno je da Opština Bijelo Polje u saradnji sa Upravom za nekretnine sprovedu do kraja postupke eksproprijacije privatnog zemljišta na trasi neophodne infrastrukture.

Obrazloženje:

Kako imamo sporiju dinamiku realizacije elektroenergetskog i vodovodnog opremanja lokacije budućeg ski centra, a imajući u vidu da je bez ove osnovne infrastrukture funkcionisanje skijališta nemoguće, potrebno je da svi relevantni subjekti, shodno svojim ovlašćenjima, intenziviraju aktivnosti kako bi se postigla zadovoljavajuća dinamika realizacije projekta. U tom pravcu,

potrebno je i da se Opština Bijelo Polje dodatno aktivira oko rješavanja imovinsko-pravnih odnosa na trasi vodovoda.

- Ministarstvo javnih radova (prethodna Uprava za kapitalne projekte) da intenzivira aktivnosti na izgradnji primarne elektroenergetske infrastrukture, koja je takođe preduslov za stavljanje u funkciju ovog skijališta.

Obrazloženje:

Ministarsvo javnih radova (prethodna Uprava za kapitalne projekte) da kontaktira projektanta i revidenta i ubrza aktivnosti na dostavljanju dodatne dokumentacije, koju je zatražilo Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, i da istu dostavi Ministarstvu turizma, kao podnosiocu zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole za Dalekovod Ribarevine – Cmiljača.

- Formiranje operativnog tima od strane Ministarstva turizma.

Obrazloženje:

U cilju efikasnije realizacije ovog kapitalnog projekta potrebno je planirati ponovno formiranje operativnog tima za praćenje realizacije turističkog infrastrukturnog projekta Ski centar „Cmiljača“. Zadatak operativnog tima će biti praćenje realizacije ugovornih radova, vršenje koordinacije realizacije aktivnosti od značaja za projekat i rješavanje otvorenih pitanja na projektu. Stalne članove operativnog tima treba da čine predstavnici Ministarstva turizma, Ministarstva javne uprave (prethodne Uprave za kapitalne projekte), Skijališta Crne Gore, Ministarstva finansija, Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Uprave za saobraćaj, CEDIS-a i Opštine Bijelo Polje.

Tabelarni prikaz ulaganja/realizacije:

Projekat: Ski centar „Cmiljača“ Predgled realizovanih investicija, po godinama										
Po godinama	2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Realizovano	525.554	217.585	817.206	2.303.153	9.446.115	3.630.049	150.624	18.921	47.818	57.980

Od početka realizacije projekta Ski centar „Cmiljača“ do sada je ukupno investirano €17.215.005, od čega u drugoj polovini 2024. godine, odnosno u izvještajnom periodu, realizovano €42.311,06.

Ski centar „Savin Kuk“, Žabljak

Posredstvom Investiciono-razvojnog fonda, kroz stečajni postupak, sprovedena je kupovina parcela i objekata postojećeg skijališta na lokalitetu Savin kuk. Cilj kupovine predmetnih nepokretnosti predstavljao je turističku valorizaciju skijališta Savin kuk. Dakle, postojećim skijalištem na lokalitetu Savin kuk trenutno upravlja „Turistički centar Durmitor“ DOO, Žabljak. Uvažavajući značaj turizma kao strateške grane crnogorske privrede i kvalitetnog upravljanja turističkim skijališnim resursima, odnosno skijalištem „Savin kuk“, Investiciono-razvojni fond (Razvojan banka Crne Gore), koji upravlja skijalištem, je tokom 2021. i 2022. godine predlagao

restrukturiranje društva „TC Durmitor“ kroz spajanje sa društvom „Skijališta Crne Gore“ ili kroz privatizaciju društva.

Realizacija projekta na lokalitetu Savin kuk trebalo je da doprinese turističkom razvoju i unapređenju ponude opštine Žabljak, kao i sveukupnog sjevernog regiona Crne Gore. Prostorni plan posebne namjene za Durmitorsko područje (PPPN za Durmitorsko područje) je usvojen 29. jula 2016. godine, što je bio osnov za realizaciju planiranih aktivnosti na projektu Savin kuk kroz Kapitalni budžet Crne Gore.

Naime, u skladu sa Planom lokalitet Savin Kuk obuhvata zonu postojećeg funkcionalnog skijališta Savin Kuk sa neposrednom okolinom i planiran je kao destinacija visoke kategorije i kvalitetne ponude, namijenjena prvenstveno posjetiocima koji se bave sportom. Inicijalno je planirana rekonstrukcija kompletne postojeće skijaške infrastrukture, što je podrazumijevalo i izgradnju novih ski terena i staza, i postavljanje novih ski liftova, a sve u skladu sa PPPN za Durmitorsko područje. Međutim, od proširenja skijališta se naknadno odustalo iz razloga koji su niže u tekstu navedeni i elaborirani.

Treba napomenuti da je u skladu sa PPPN za Durmitorsko područje, a u cilju implementacije istog, pripremljen 2016. godine Investicioni elaborat za lokalitet Savin kuk na Žabljaku. Shodno navedenom, započete su pripremne aktivnosti izgradnje novih ski staza, ski liftova, putne infrastrukture i dr., čija je realizacija bila predviđena kroz Kapitalni budžet Crne Gore, u cilju stvaranja infrastrukturnih pretpostavki za modernizaciju i širenje postojećih skijaških kapaciteta na Savinom kuku, od čega se naknadno odustalo nakon dobijanja Izvještaja Zajedničke savjetodavne misije Centra za svjetsku baštinu i IUCN-a za dobro Svjetske baštine Nacionalni park „Durmitor“.

Projekat razvoja Ski centra „Savin kuk“ je bio zamišljen kao višegodišnji projekat koji se finansira kroz Kapitalni budžet Crne Gore i kojim se obezbjeđuje nadogradnja skijališta, a sve u cilju turističke valorizacije prostora i unapređenja jednog od značajnijih planinskih centara u regionu.

Naime, u toku pripremnih aktivnosti realizacije proširenja postojećeg skijališta Savin kuk utvrđeno je da planirane pozicije ski liftova i staza iz PPPN za Durmitorsko područje ne samo što se manjim dijelom nalaze u režimu zaštite II stepena Nacionalnog parka „Durmitor“, i u zaštićenoj zoni UNESCO mjesta svjetske baštine, već i svojom pozicijom i kapacitetom prijete da ugroze izuzetne univerzalne vrijednosti dobra svjetske baštine, po pitanju njegovih geomorfoloških, geoloških, pejzažnih i biodiverzitetskih karakteristika. Navedeno je istaknuto u **Izvještaju Zajedničke Savjetodavne misije Centra za svjetsku baštinu i IUCN-a za dobro Svjetske baštine Nacionalni park „Durmitor“** koja je na ovom lokalitetu boravila tokom novembra 2018. godine i oktobra 2019. godine, pa su posljedično i projektne aktivnosti na proširenju skijališta na lokalitetu Savin kuk obustavljene.

Aktivnosti realizovane od početka projekta:

- **1,5 km ski staza** - Izrada Glavnog projekta za izgradnju po principu „projektuj i izgradi“ završena je 2017. godine, a vrijednost ugovora iznosila je €142.681. Projekat je obustavljen jer se dio planiranih staza nalazi u II zoni zaštite Nacionalnog parka. Ukupno je realizovano €13.090.
- **21 km ski staza** - Završena je izrada projektne dokumentacije za izgradnju ski staza predviđenih PPPN za Durmitorsko područje, a vrijednost ugovora iznosila je €82.586. Ukupno je realizovano €82.586. Projekat je obustavljen.
- **Izrada projektne dokumentacije za izgradnju Suvog boba** - Potpisani su ugovori sa obrađivačem Glavnog projekta (€19.200) i ugovor sa revidentom Glavnog projekta (€2.915).

Aktivnosti na izradi projektne dokumentacije su obustavljene, a u svijetlu Izvještaja misije Savjetodavne unije Centra za svjetsku baštinu i IUCN-a za dobro Svjetske baštine Nacionalnog parka „Durmitor“. Projekat je obustavljen i nije bilo utroška sredstava.

- **Izgradnja novog pristupnog puta u dužini od 1,5 km na lokalitetu Savin kuk** – Pristupni put je završen, a ugovorna vrijednost iznosi €319.989.
- **Stabilizacija kosina na saobraćajnici od 1,5 km prema lokalitetu Savinom kuku, Žabljak**
- Revidovani Glavni projekat vrijedan €99.121 je obezbijedila Opština Žabljak. Ugovor sa izvođačem radova i Ugovor za stručni nadzor potpisani su u 2019. i 2020. godini, ali su zbog usaglašavanja projektne dokumentacije radovi započeti krajem 2020. godine, a potom ubrzo i obustavljeni usljed loših vremenskih uslova.
Na realizaciji projekta do sada je utrošeno €29.548 za kapitalne izdatke, pri čemu je kompletan iznos realizovan u 2021. godini.
- **Izrada Glavnog projekta za rekonstrukciju pristupne saobraćajnice u dužini od cca 5 km** - Završena je izrada i revizija projekta. U 2019. godini potpisan je ugovor za izvođenje radova na rekonstrukciji puta Motički Gaj - Savin kuk u vrijednosti od €1.799.297.
Međutim, zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa, a koji su bili u nadležnosti Opštine Žabljak, izvođač radova nije uveden u posao.
Zaključen je sporazumni raskid ugovora.
- **Nabavka žičare sa izgradnjom 4 km staza** - Planirana je izgradnja šestosjedne žičare (kapaciteta 2600 skijaša na sat) i 4 km ski staza po principu „projektuj i izgradi“. Potpisan je ugovor sa Izvođačem „Novi Volvox“ d.o.o. u cilju izrade Idejnog rješenja, Glavnog projekta i izgradnje žičare šestosjeda sa novim stazama na skijalištu Savin kuk na Žablaku ukupne vrijednosti €8.788.888. Potpisani su i ugovori za revidenta (€12.750) i za stručni nadzor (€54.208). Završena je izrada Idejnog rješenja, Glavnog projekta i nabavka žičare. Ukupno je u prethodnom periodu realizovano €5.951.355.
Problematika: Zaključkom Vlade Crne Gore, od 20.06.2019. godine, Uprava javnih radova obaviještena da se do donošenja finalnih preporuka UNESCO-a obustavlja izgradnja šestosjedne žičare i 4 km ski staza na lokalitetu „Savin kuk“ u opštini Žabljak.
Na sjednici Vlade Crne Gore održanoj 06.11.2020. godine, donesen je Zaključak o predlogu raskida ugovora zaključenog između Uprave javnih radova, kao naručioca i „Novi Volvox“ kao izvođača za usluge projektovanja i izvođenja radova na izgradnji šestosjedne žičare i 4 km ski staza na lokaciji „Savin kuk“, sa predlogom da se nabavljene instalacije žičare za potrebe skijališta „Savin kuk“ iskoriste za spajanje ski centara u izgradnji „Žarski“ i „Cmiljača“, a u skladu sa smjernicama UNESCO misije, kojom su obustavljene sve dalje aktivnosti na realizaciji ovog projekta. Istim Zaključkom zadužena je Uprava javnih radova da pokrene proceduru sporazumnog raskida ugovora.
Na sjednici Vlade Crne Gore održanoj 27.11.2020. godine, Vlada je prihvatila Sporazum o raskidu ugovora zaključenog između Uprave javnih radova, kao Naručioca i Izvođača.
Nakon zaključivanja sporazuma, nabavljena žičara je od strane Izvođača, posredstvom Uprave javnih radova, zapisnički predata preduzeću „Skijališta Crne Gore“ d.o.o. Mojkovac na skladištenje i čuvanje, čime su preduzeću „Skijališta Crne Gore“ stvoreni mjesečni izdaci za skladištenje u iznosu od €3.000 u periodu od 01.05.2021. do 15.11.2021. godine, kada je predmetna žičara uskladištena u magacinu u naselju Bakovići bb (neposredno uz put Kolašin-Mojkovac), opština Kolašin. Žičara je Ugovorom o ostavi zaključenim između „Skijališta Crne Gore“ i kompanije „Ski Resort 1450“ predata na besplatno skladištenje do decembra 2022. godine. Obezbijeđeno je dodatno besplatno lagerovanje žičare na period od tri godine u skladištu koje je obezbijedila Opština Mojkovac i magacinu koji je obezbijedila Opština Bijelo Polje. Djelovi šestosjedne žičare se nalaze na tri lokacije.
- **Ski Data sistem** na lokaciji Savin Kuk - izvršena je isporuka i montaža opreme polaznih kapija za kontrolu skijaša na postojećim liftovima.

- **Vodosnabdijevanje ski centra** - Završeno je izvođenje radova I faze na rekonstrukciji gradske vodovodne mreže, na izgradnji akumulacionog jezera na lokalitetu Savin kuk i dovodenju vode sa Modrog jezera do akumulacionog jezera. Realizacija se finansirala kroz Donatorski ugovor i Aneks Ugovora između ranijeg Ministarstva održivog razvoja i turizma i Centra za međunarodnu saradnju i razvoj Slovenije (CMSR) u iznosu od €3,2 miliona, kojim je definisano učešće države u finansiranju u iznosu od €2,3 miliona, dok učešće donatora iznosi €0,9 miliona.
- **Elektroenergetska infrastruktura** - U ranijem periodu su bile planirane aktivnosti na izradi projektne dokumentacije za izgradnju nedostajuće elektroenergetske infrastrukture za skijalište na Savinom kuku. Nakon završetka projektne dokumentacije bilo je planirano raspisivanje tendera za izbor izvođača radova.
- **Izgradnja nove instalacije žičare postojećom trasom dvosjednih žičara na „Savinom Kuku“** – U cilju kreiranja preduslova za realizaciju ovog projekta prethodno Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma pripremilo je novi „Programski zadatak za izradu Studije izvodljivosti za rekonstrukciju stare ili izgradnju nove žičare postojećom trasom žičare na Savinom kuku, Žabljak“ i javna nabavka za izradu Studije je raspisana krajem juna 2023. godine.
Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma je Ugovor sa Obrađivačem („Berza“ d.o.o. Bar) za izradu Studije izvodljivosti rekonstrukcije skijališta Savin kuk, nakon sprovedene javne nabavke, potpisalo 14.08.2023. godine i ugovorena vrijednost izrade Studije je €21.487,70 bez PDV-a. Javnoj nabavci za izradu Studije je Ministarstvo u prethodnom periodu pristupilo kao jednom od koraka u cilju stvaranja preduslova za nastavak investicionih aktivnosti, unapređenja ponude i modernizacije skijališta na lokalitetu Savin kuk.
Prvu verziju „Studije izvodljivosti rekonstrukcije skijališta Savin kuk“ Obrađivač „Berza“ d.o.o. Bar je dostavio na komentare polovinom novembra 2023. godine Ministarstvu.
- **Ski poligon Žabljak** – Krajem 2022. godine iz Ministarstva je Upravi za kapitalne projekte dostavljena dokumentacija u cilju pokretanja aktivnosti iz nadležnosti Uprave na realizaciji projekta, odnosno raspisivanja javne nabavke za izradu Idejnog rješenja, Glavnog projekta i izgradnju ski poligona za obuku početnika skijaša koji se sastoji od pokretne trake i tjubing staze na skijalištu na lokalitetu Savin kuk, Žabljak, po principu „Projektuj i izgradi“, opština Žabljak. Tender je raspisan u prvoj polovini 2023. godine i javno nadmetanje je završeno 12.10.2023. godine i potpisan je Ugovor sa Izvođačem „Eurozox“ d.o.o. Danilovgrad, vrijednosti €338.800. Potpisan je Ugovor sa vršiocem revizije „Projectman“ d.o.o. Podgorica, 30.5.2023. godine, u iznosu od €6.413, kao i sa vršiocem stručnog nadzora „Ding“ d.o.o. Podgorica, 30.5.2023. godine, u iznosu od €9.559.
Revidovan je Glavni projekat. Uprava za kapitalne projekte je uvela Izvođača u radove.

Aktivnosti realizovane u izvještajnom periodu:

- **Izrada Glavnog projekta za rekonstrukciju pristupne saobraćajnice u dužini od cca 5 km** – U izvještajnom periodu nije bilo aktivnosti.
- **Stabilizacija kosina na saobraćajnici od 1,5 km prema lokalitetu Savin kuk, Žabljak** - Nije bilo aktivnosti od značaja za projekat u izvještajnom periodu.
U Upravi za kapitalne projekte su u toku aktivnosti na raskidu Ugovora sa Izvođačem radova.
- **Elektroenergetska infrastruktura** – Nije bilo aktivnosti tokom izvještajnog perioda.
- **Izgradnja nove instalacije žičare postojećom trasom na „Savinom Kuku“** – Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma je Ugovor sa Obrađivačem („Berza“ d.o.o. Bar) za izradu Studije izvodljivosti rekonstrukcije skijališta Savin kuk, nakon sprovedene javne nabavke, potpisalo 14.08.2023. godine i ugovorena vrijednost izrade Studije je €21.487,70 + PDV (€4.512,3). Javnoj nabavci za izradu Studija je Ministarstvo u prethodnom periodu pristupilo

kao jednom od koraka u cilju stvaranja preduslova za nastavak investicionih aktivnosti, unapređenja ponude i modernizacije skijališta na lokalitetu Savin kuk.

Prvu verziju „Studije izvodljivosti rekonstrukcije skijališta Savin kuk“ Obrađivač „Berza“ d.o.o. Bar je dostavio na komentare polovinom novembra Ministarstvu.

- **Ski poligon Žabljak** – Svi radovi na izgradnji ski poligona za obuku skijaša početnika, koji se sastoji od pokretne trake i tjubing staze su završeni. Isti je pušten u rad 27. decembra 2024. godine.
- **Prelazno vještačko osnježavanje na skijalištu na Savinom kuku** – U cilju unapređenja turističkog proizvoda za naredne zimske turističke sezone i zadržavanja domaćih i privlačenja regionalnih i inostranih turista, potrebno je bilo intenzivirati aktivnosti na kreiranju preduslova za nastavak realizacije održivih projekata na lokalitetu Savin kuk, a sve u skladu sa UNESCO preporukama i smjernicama.

S obzirom na činjenicu da je u posljednje dvije zimske sezone zbog nedostatka sniježnih padavina dolazilo do izostanka uspješnih zimskih turističkih sezona, neophodno je bilo razmotriti i hitno pokrenuti aktivnosti na pripremi i realizaciji projekta inicijalne faze izgradnje savremenog sistema za vještačko osnježavanje jednog dijela skijališta na Savinom kuku, posebno imajući u vidu da je na lokalitetu već napravljena vještačka akumulacija (projekat finansiran kroz donatorski ugovor sa Centrom za međunarodnu saradnju i razvoj Slovenije – CMSR).

Dakle, imajući sve navedeno u vidu, pokazalo se neophodnim hitno preduzimanje aktivnosti u cilju kreiranja preduslova koji će omogućiti odvijanje zimske turističke i sportsko-rekreativne sezone na Durmitoru, Žabljaku. Stoga je, na inicijativu resornog Ministarstva turizma, Vlada Crne Gore opredijela sredstva u iznosu od €182.000,00 za finansiranje izgradnje i održavanja višenamjenske sportske i rekreativne infrastrukture, od kojih će biti nabavljeni topovi za pravljenje snijega, a u cilju obezbjeđivanja preduslova za odvijanje zimskih turističkih i sportskih sezona na skijalištu Savin kuk. Sredstva su obezbjeđena iz budžeta Ministarstva turizma.

Realizaciji ovog projekta je prethodila faza analiza, obilaska terena, ispitivanja mogućnosti, potencijala, ali i ograničavajućih faktora, čime se došlo da najoptimalnijeg rješenja, koje predstavlja inicijalnu fazu obezbjeđivanja vještačkog snijega na državnim skijalištima.

U cilju nastavka aktivnosti na unapređenju funkcionalnog skijališta na Savinom kuku potrebna je međuresorska saradnja, a u svjetlu Izvještaja misije Savjetodavne unije Centra za svjetsku baštinu i IUCN-a za dobro Svjetske baštine Nacionalnog parka „Durmitor“.

Predlog mjera za realizaciju:

- ***Intenzivirati aktivnosti na modernizaciji skijališta na lokalitetu Savinog kuka na Durmitoru.***

Obrazloženje:

U cilju unapređenja turističkog proizvoda za naredne ljetnje i zimske sezone i zadržavanja domaćih i privlačenja regionalnih i inostranih turista, potrebno je intenzivirati aktivnosti na kreiranju preduslova za nastavak realizacije održivih projekata kroz Kapitalni budžet na lokalitetu Savin kuk, a sve u skladu sa UNESCO preporukama i smjernicama.

S obzirom na činjenicu da posljednjih godina zbog nedostatka sniježnih padavina dolazi do izostanka uspješnih zimskih turističkih sezona, neophodno je bilo razmotriti i pokrenuti aktivnosti na realizaciji projekta izgradnje savremenog sistema za vještačko osnježavanje jednog dijela staza na skijalištu, posebno imajući u vidu da je na lokalitetu u prethodnom periodu izgrađena vještačka akumulacija (projekat finansiran kroz donatorski ugovor sa Centrom za međunarodnu saradnju i razvoj Slovenije – CMSR). Realizacija izgradnje sistema za vještačko osnježavanje

jednog dijela staza takođe mora biti sagledana i sa ekološkog aspekta, s obzirom da se radi o zaštićenom prostoru prirode.

Kao potvrda važnosti projekta osnježavanja ski centra su rezultati zimskih sezona 2020/2021 i 2021/2022, koje su odlikovale obilne sniježne padavine i koje su pokazale ekonomski potencijal za durmitorsku opštinu Žabljak i šire.

Takođe je potrebno planirati zamjenu starih ski liftova novim i obezbijediti novu mehanizaciju za uređenje ski staza.

- Formiranje operativnog tima od strane Ministarstva turizma.

Obrazloženje:

U cilju efikasnije realizacije ovog kapitalnog projekta potrebno je planirati formiranje operativnog tima za praćenje realizacije turističkog infrastrukturnog projekta Ski centar na lokalitetu Savin kuk, Durmitor. Zadatak operativnog tima će biti praćenje realizacije projekta, vršenje koordinacije realizacije aktivnosti od značaja za projekat i rješavanje otvorenih pitanja na projektu. Stalne članove operativnog tima treba da čine predstavnici Ministarstva turizma, Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, TC „Durmitor“, Ministarstva javnih radova (prethodne Uprave za kapitalne projekte), Ministarstva finansija, Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Uprave za saobraćaj, Agencije za zaštitu životne sredine, CEDIS-a i Opštine Žabljak.

Tabelarni prikaz ulaganja/realizacije:

Projekat: Ski centar „Savin kuk“ Predgled realizovanih investicija, po godinama										
Po godinama	2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Realizovano	755.214	5.300	210.671	2.704.141	5.728.836	299.713	111.137	0,00	0,00	354.772

Od početka realizacije projekta Savin kuk do sada je ukupno investirano €10.169.784, od čega je u drugoj polovini 2024. godine, odnosno u izvještajnom periodu, realizovano €331.419,00.

Ski centar „Štedim – Hajla“, Rožaje

Osnovni cilj izrade Lokalne studije lokacije „Hajla i Štedim“ je bio da se stvore prostorno-planske pretpostavke za osmišljeni ekonomski razvoj izrazitih prirodnih potencijala, prostornog obuhvata Rusolije, Štedima, Ahmice, Bandžova i Hajle, kao i koridora koji funkcionalno veže ovaj prostor sa centrom opštine Rožaje.

Planom je obuhvaćeno područje površine 4.326,49 ha, a prostor u granicama zahvata Lokalne studije lokacije „Hajla i Štedim“ prepoznat je kao planinsko, ljetnje, zimsko, sportsko - rekreaciono područje na nadmorskoj visini od preko 1.500 m. Predmetna lokacija predstavlja najkvalitetniji planinski turistički lokalitet u opštini Rožaje.

Izgradnja skijaškog centra na Hajli i Štedimu u smislu iskorišćavanja prirodnog potencijala područja doprinijeće razvoju turizma i dodatno uticati na povećanu tražnju za poljoprivrednim i

šumskim proizvodima, različitim servisnim uslugama, za nekretninama i dr., čime će se povećati stepen atraktivnosti i konkurentnosti područja i rožajskog kraja u cjelini.

Investicioni elaborat u okviru kog je izvršena procjena investicije i predložena dinamika realizacije projekata kojim se stvaraju infrastrukturni preduslovi koji su bili neophodni za formiranje novog skijališta je pripremljen 2015. godine. Izgradnja skijališta „Štedim-Hajla“ je zamišljena kao višegodišnja investicija koja se finansira sredstvima iz Kapitalnog budžeta Crne Gore.

Dakle, kroz Kapitalni budžet se razvija jedno od skijališta u zahvatu LSL „Hajla i Štedim“ i to na prostoru Štedima, koji obuhvata istoimenu visoravan sa novoplaniranim turističkim i sportsko-rekreativnim sadržajima - stazama i žičarama koje se penju ka vrhovima Ahmice i Crnom vrhu. Dopunu turističkim sadržajima činiće revitalizovana katunska naselja i pejzažne vrijednosti koje se smiju razvijati samo na postojećim karakteristikama, sa budućom izgradnjom koja mora biti primjerena prirodnom prostoru, objektima male spratnosti, uklopljenim u okolinu, uz prožimanje prirodnog i kulturnog predjela. Prostor je podijeljen na dvije lokacije: Štedim I sa turističko-ugostiteljskim i sportsko-rekreativnim sadržajima i revitalizovanim katunima i Štedim II koja obuhvata polaznu stanicu žičare prema Ahmici.

Projekat izgradnje ski centra se realizuje kao višegodišnji projekat i realizuje se kroz dvije faze. Prva faza obuhvata radove na: izgradnji putne infrastrukture sa parkingom, bazne stanice (izgradnja objekata sa pratećim sadržajima), primarne elektroenergetske mreže, ski lifta, hidrotehničke i telekomunikacione infrastrukture, ski staza i nabavku neophodne mehanizacije i opreme. Druga faza bi obuhvatala radove za osnježavanje staza.

Aktivnosti realizovane od početka projekta:

- **Rekonstrukcija putnog pravca Rožaje - Štedim** – Projekat je obuhvatao rekonstrukciju kompletne dionice puta u dužini od 7,2 km. Dakle, izgradnju saobraćajnice, saobraćajne opreme i signalizacije sa regulisanom odvodnjom i izgradnjom potpornih konstrukcija. Projekat rekonstrukcije puta realizovao se fazno (pet faza).
Prva faza obuhvatala je radove na izgradnji mosta u selu Kaluđerski laz i asfalterne radove u dužini od 2 km.
Druga faza obuhvatala je radove u dužini od 2,2 km.
Treća faza obuhvatala je radove u dužini od 1,4 km.
Četvrta faza obuhvatala je radove u dužini od 1,6 km.
Peta faza obuhvatala je radove u dužini od 1 km.
Završeni su svi radovi na izgradnji puta Rožaje – Štedim. Na realizaciji projekta je utrošeno €3.654.966.
- **Finalni radovi na putnom pravcu Rožaje – Štedim** – Uprava za kapitalne projekte je sprovela javnu nabavku za izvođenje asfalternih radova sa saobraćajnom signalizacijom i opremom puta regionalnog puta Daciće - Kaluđerski laz – Štedim. Potpisan je Ugovor 25.08.2023. godine, sa Izvođačem „Tofi“ d.o.o. Rožaje vrijednosti €858.163,70, kao i Ugovor za vršenje stručnog nadzora sa „Infrastruktura“ d.o.o. Podgorica, vrijednosti €8.470 (23.6.2023.).
Završeno je izvođenje asfalternih radova (sa saobraćajnom signalizacijom i opremom puta) i dostavljen je konačan izvještaj Upravi za kapitalne projekte.
- **Bazna stanica** - U sklopu Ski centra „Štedim-Hajla“ predviđena je i izgradnja objekta bazne stanice – ugostiteljskog objekta, okvirne površine 2.000 m² koji sadrži: kafe bar i restoran sa terasom, info centar sa prodajnim mjestom ski pasova, administrativni prostor, ambulantu, skijašnicu sa radionicom, garažu za ratrake i ostale pomoćne prostorije. U okviru objekta

predviđeno je i parkiralište za automobile i autobuse. Tadašnja Uprava javnih radova je potpisala ugovor sa obrađivačem Idejnog rješenja 2020. godine.

Problematika koja je pratila realizaciju projekta odnosi se na usaglašavanje Idejnog rješenja sa stanjem na terenu i važećom planskom dokumentacijom na lokalitetu Hajla.

Prethodno Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma je u cilju rješavanja višegodišnjeg otvorenog pitanja pozicioniranja objekta Bazne stanice iniciralo rješavanje problematike na ovom projektu. Naime, u cilju rješavanja otvorenog pitanja utvrđivanja lokacije buduće Bazne stanice Ministarstvo je nakon više održanih sastanaka i konsultacija sa svim učesnicima u procesu (Uprava za kapitalne projekte i Opština Rožaje) konačno dogovorilo sa tadašnjim Ministarstvom ekologije, prostornog planiranja i urbanizma – Direktoratom glavnog državnog arhitekta i razvoj arhitekture raspisivanje *Međunarodnog Javnog konkursa za izradu Idejnog rješenja za Baznu stanicu na ski centru Štedim-Hajla* od strane Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma. Preduzete su i aktivnosti u cilju pribavljanja dokumentacije za Javni konkurs i dogovoreno je tada da sredstva za Javni konkurs obezbijedi tadašnje Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma.

Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine donijelo je 17.05.2024. godine Odluku o raspisivanju *Međunarodnog Konkursa za idejno arhitektonsko rješenje bazne stanice za potrebe ski centra „Hajla i Štedim“*.

Konkursni zadatak pripremljen je u saradnji sa tadašnjim Ministarstvom turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera kao i članovima žirija. Predmet konkursa je bila izrada idejnog arhitektonskog rješenja bazne stanice za potrebe ski centra „Hajla i Štedim“, na lokaciji koja se nalazi u zahvatu Lokalne studije lokacije Hajla i Štedim („Službeni list Crne Gore – opštinski propisi“, br. 22/18), Opština Rožaje.

Međutim, Međunarodni Javni konkurs za izradu idejnog arhitektonskog rješenja Bazne stanice je završen, ali konkursni žiri nije izabrao pobjedničko rješenje.

- **Žičara** - Ugovor sa obrađivačem tehničke dokumentacije i izvođačem radova na izgradnji šestosjedne isklopive žičare po principu „projektuj i izgradi“, vrijednosti €8.999.375, potpisan je 01.07.2019. godine sa izvođačem „Strucon“ iz Sarajeva, dok je oprema žičare proizvod firme „Bartholet“ iz Švajcarske. Izvođač radova uveden je u posao u septembru 2020. godine i u prethodnom periodu je završeno postavljanje svih 12 stubova i montaža polazne stanice žičare. Završni radovi su počeli u junu 2024. godine i planiran je završetak svih radova kada bude završena elektroenergetska infrastruktura.
- **Haube za ugradnju na već projektovane korpe isklopive šestojedne žičare** – U cilju podizanja kvaliteta usluge za korisnike žičare, a na inicijativu Opštine Rožaje, pokrenuta je procedura javne nabavke hauba za ugradnju na već projektovane korpe isklopive šestojedne žičare.

Uprava za kapitalne projekte je 14.12.2023. godine raspisala javnu nabavku za Nabavku, transport i ugradnju hauba za zaštitu od vremenskih neprilika za korpe šestosjedne žičare na Hajli-Štedimu, Opština Rožaje za potrebe Ski centra „Hajla“. Ugovor je sa izvođačem radova „Strucon“ d.o.o. Sarajevo zaključen je 29.02.2024. godine na iznos od €1.445.962,10.

Ugovor sa stručnim nadzorom „Infrastruktura“ d.o.o. Podgorica zaključen je 01.02.2024. godine na iznos od €7.320,5.

- **Ski staze** – Prethodno Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma je, nakon intenzivne komunikacije sa Upravom za kapitalne projekte, Opštinom Rožaje i Skijalištima Crne Gore, dostavilo potpisan novi Projektni zadatak i urbanističko-tehničke uslove na osnovu kojih je Uprava za kapitalne projekte 27.12.2022. godine raspisala tender za izbor ponuđača za izgradnju cca 9 km ski staza po sistemu „projektuj i izgradi“, kao i revidenta i vršioca stručnog nadzora.
- Ugovor sa izvođačem „Gradnja inženjering MNE“ d.o.o Podgorica je zaključen 18.04.2023. godine na iznos od €2.490.000 i izvođač je uveden u posao.

Javno nadmetanje za izbor stručnog nadzora raspisano je 25.03.2023. godine, a Ugovor sa stručnim nadzorom „Urbi pro” d.o.o. Podgorica zaključen je 03.08.2023. godine na iznos od €36.300,00.

U 2023. godini su izvođeni radovi na stazama od 1 do 7, a u junu 2024. godine su nastavljani radovi.

- **Elektroenergetska infrastruktura** - Za izgradnju elektroenergetske infrastrukture Uprava za kapitalne projekte je u prethodnom periodu u saradnji sa CEDIS-om i Opštinom Rožaje sprovedila aktivnosti na izradi tenderske dokumentacije za izgradnju elektroenergetske infrastrukture za napajanje ski centra „Štedim-Hajla“ (izradila projektni zadatak i pribavila urbanističko-tehničke uslove), koja je planirana da se realizuje po principu „projektuj i izgradi“. Kako je u prethodnom periodu došlo do izmjene u strukturi Komisije za pripremu tenderske dokumentacije, Uprava za kapitalne projekte uputila je zahtjev tadašnjem Ministarstvu ekonomskog razvoja i turizma i CEDIS-u za imenovanje novih članova komisije. U 2022. godini je nastavljena komunikacija Uprave za kapitalne projekte sa CEDIS-om i Ministarstvom ekonomskog razvoja i turizma u cilju pripreme projektnih zadataka za objekte elektroenergetske infrastrukture. Uprava za kapitalne projekte je 30.12.2022. godine raspisala javno nadmetanje za izbor ponuđača za realizaciju projekta po principu „projektuj i izgradi“ za: ćeliju 35kV u TS 35/10kV „Zeleni“, podzemni vod 35kV od TS 35/10kV „Zeleni“ do TS 35/10kV „Crnja“, TS 35/10kV „Crnja“, TS 10/0,4kV, 1x1000kVA „Nova 4“, TS 10/0,4kV, 1x630kVA „Nova 5“, TS 10/0,4kV, 2x1000kVA „Nova 6“ i TS 10/0,4kV, 1x1000kVA „Nova 7“, TS 10,04kW „Nova 8“ sa podzemnim kablom, kao i za izbor revidenta i stručnog nadzora nad izvođenjem predmetnih radova. Međutim javna nabavka je poništena. Uprava za kapitalne projekte je 19.05.2023. godine raspisala novo javno nadmetanje za Izradu Glavnog projekta i izvođenje radova na izgradnji elektroenergetskog napajanja ski centra „Hajla“ po principu „projektuj i izgradi“. Potpisan je Ugovor 6.10.2023. godine sa „Eminent“ d.o.o. Podgorica za izvođenje radova u iznosu od €5.746.048. Javno nadmetanje za izbor stručnog nadzora nad izvođenjem radova na izgradnji elektroenergetskog napajanja ski centra „Hajla“ raspisano je 25.09.2023. godine. Ugovor sa stručnim nadzorom „Civil engineer“ d.o.o. Podgorica zaključen je 28.12.2023. godine na iznos od €38.054.50. Glavni projekat za izgradnju elektroenergetskog napajanja ski centra „Hajla“ je završen, prijavljen je početak radova i izvođač radova je uveden u posao u junu 2024. godine.
- **Izrada Studije hidrotehničke infrastrukture na prostoru u zahvatu Lokalne studije lokacije „Hajla i Štedim“ Opština Rožaje** - Uprava za kapitalne projekte je 27.10.2023. godine raspisala javno nadmetanje za Izradu Studije hidrotehničke infrastrukture na prostoru u zahvatu Lokalne studije lokacije „Hajla i Štedim“ Opština Rožaje. Ugovor sa firmom „Flowmax“ d.o.o. Podgorica zaključen je 20.02.2024. godine na iznos od €27.830,00.

Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma je januaru 2023. godine formiralo Operativni tim za praćenje realizacije projekta „Ski centar Štedim-Hajla“, opština Rožaje, a koji su činili predstavnici Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, Ministarstva finansija, Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Uprave za kapitalne projekte, Uprave za saobraćaj, Skijališta Crne Gore, CEDIS-a i Opštine Rožaje. Formiranjem novog Ministarstva turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera novi operativni tim nije obnovljen.

Aktivnosti realizovane u izvještajnom periodu:

- **Bazna stanica** – Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine donijelo je 29.11.2024. godine, nakon neuspjelog međunarodnog javnog konkursa, Odluku o

raspisivanju *Nacionalnog Konkursa za idejno arhitektonsko rješenje bazne stanice za potrebe ski centra „Hajla i Štedim“*.

Konkursni zadatak pripremljen je u saradnji sa Ministarstvom turizma i članovima žirija. Predmet konkursa je izrada idejnog arhitektonskog rješenja bazne stanice za potrebe ski centra „Hajla i Štedim“, na lokaciji koja se nalazi u zahvatu Lokalne studije lokacije Hajla i Štedim (“Službeni list Crne Gore – opštinski propisi”, br. 22/18), Opština Rožaje.

Od konkursnih radova se očekuje da, sagledavajući zatečene ambijentalne vrijednosti uže i šire lokacije, ponude rješenja koja će karakterisati jedinstvenost u arhitektonskom oblikovanju te optimalno funkcionalno rješenje planiranih programskih sadržaja. Očekuje se inovativan pristup kod prostornih i arhitektonsko-oblikovanih rješenja kao i kod upotrebe materijala, a sve u skladu sa namjenom objekta.

Formiran je konkursni žiri i određen rok za predaju konkursnih radova za 14.02.2025. godine.

- **Žičara** – Završni radovi su počeli u junu 2024. godine i planiran je završetak svih radova kada bude završena elektroenergetska infrastruktura.

Problematika na ovom projektu je što nije moguće izvesti završne radove dok se ne obezbjedi napajanje električnom energijom kompletnog sistema žičare. Izgradnje elektroenergetskog sistema je u toku.

- **Haube za ugradnju na već projektovane korpe isklopive šestojedne žičare** – Svi radovi su završeni u izvještajnom periodu

Izvođač radova: „Strucon“ d.o.o. Sarajevo

Stručni nadzor: „Infrastruktura“ d.o.o. Podgorica

- **Ski staze** – Radovi su nastavljeni u junu 2024. godine i izvođeni su radovi na sječi šumskih stabala od strane šumskog gazdinstva iz Rožaja kao i na uređenju staza 1,4 i 5. Radovi se izvode planiranom dinamikom.

Izvođač radova: „Gradnja inženjering MNE“ d.o.o Podgorica

Stručni nadzor: „Urbi pro“ d.o.o. Podgorica

- **Elektroenergetska infrastruktura** – Glavni projekat za izgradnju elektroenergetskog napajanja ski centra „Hajla“ je završen, prijavljen je početak radova i izvođač radova je uveden u posao u junu 2024. godine i radovi su se izvodili planiranom dinamikom decembra 2024. godine, kada su obustavljeni zbog nastupajućeg zimskog perioda.

Izvođač radova: „Eminent“ d.o.o. Podgorica

Stručni nadzor: „Civil engineer“ d.o.o. Podgorica

- **Izrada Studije hidrotehničke infrastrukture na prostoru u zahvatu Lokalne studije lokacije „Hajla i Štedim“ Opština Rožaje** – U novembru 2024. godine je završena izrada „Studija hidrotehničke infrastrukture u zahvatu LSL „Hajla i Štedim“ Rožaje - Štedim I i Štedim II“, koju je izradila kompanija „Flowmax“ d.o.o. Podgorica, i ista je dostavljena Upravi za kapitalne projekte.

Predlog mjera za realizaciju:

- Intenzivirati aktivnosti u cilju stavljanja u funkciju novog skijališta „Štedim-Hajla“, pogotovo aktivnosti na izgradnji vodovodne infrastrukture i izradi Glavnog projekta za objekat Bazne stanice, kao i izgradnju istog.

- Formiranje operativnog tima od strane Ministarstva turizma.

Obrazloženje:

U cilju efikasnije realizacije ovog kapitalnog projekta potrebno je planirati formiranje operativnog tima za praćenje realizacije turističkog infrastrukturnog projekta Ski centar „Štedim-Hajla“, Rožaje. Zadatak operativnog tima će biti praćenje realizacije ugovornih radova, vršenje koordinacije realizacije aktivnosti od značaja za projekat i rješavanje otvorenih pitanja na projektu. Stalne članove operativnog tima treba da čine predstavnici Ministarstva turizma, Ministarstva javnih

radova (prethodne Uprave za kapitalne projekte), Skijališta Crne Gore, Ministarstva finansija, Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, CEDIS-a i Opštine Rožaje.

Tabelarni prikaz ulaganja/realizacije:

Projekat: Ski centar „Štedim – Hajla“ Pregled realizovanih investicija, po godinama										
Po godinama	2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Realizovano	355.254	549.118	206.940	1.453.884	1.761.482	3.936.810	2.802.618	1.355.430	2.173.023	6.044.702

Od početka realizacije projekta Ski centar „Štedim - Hajla“ do sada je ukupno investirano €20.639.261, od čega u drugoj polovini 2024. godine, odnosno u izvještajnom periodu, je realizovano €5.421.894,30.

Đalovića pećina, opština Bijelo Polje

Đalovića pećina pripada širem prostoru Đalovića klisure. Đalovića klisura je zbog svojih specifičnosti i ljepote stavljena pod nacionalnu zaštitu 1968. godine i svrstana je u kategoriju Spomenika prirode. Đalovića klisura je i „NATURA 2000 Emerald područje“, a prepoznata je i kao ekološki značajan lokalitet. Đalovića pećina je najduži speleološki objekat u Crnoj Gori, a njene prirodne vrijednosti su jedinstvene, ne samo na području Dinarida već i mnogo šire. Pećina nad „Vražjim firovima“ (Đalovića pećina) nalazi se u središnjem dijelu Đalovića klisure. Glavni ulaz u pećinu je na 764 m nadmorske visine.

Na osnovu Raspisa za izradu „Konkursa za izradu sveobuhvatnog urbanističko-arhitektonskog idejnog rješenja Đalovića pećina i klisura u zahvatu Prostorno-urbanističkog plana Opštine Bijelo Polje“, koji je raspisala Opština Bijelo Polje (2016. godina), analizom i obilaskom terena, kao i analizom raspoložive dokumentacije, pripremljeno je sveobuhvatno „Urbanističko-arhitektonsko Idejno rješenje“. Rješenje je predstavljalo osnov da se kroz procedure izrade projektne dokumentacije za pojedinačne lokacije i procjenu uticaja na životnu sredinu, stvore uslovi za uređenje, izgradnju i valorizaciju ovog prostora.

Prostor u okviru granice zahvata Urbanističko-arhitektonskog rješenja je prostor Đalovića Klisure na potezu od Manastira Podvrh sa Crkvom Sv. Nikole do ulaska u Đalovića pećinu, na površini od cca 114 ha. Ulaz u Đalovića pećinu je precizno utvrđen Urbanističko-arhitektonskim rješenjem. Koncept Urbanističko-arhitektonskog rješenja Đalovića pećine i klisure u zahvatu PUP-a opštine Bijelo Polje, zasnovan je na postavljenom cilju valorizacije ukupnog potencijala lokacije, definisane Programskim zadatkom za izradu Konkursa i kontaktnih zona. U zahvatu Urbanističko-arhitektonskog rješenja jasno su definisani dijelovi prostora na kojima je moguće graditi objekte ili preduzimati određene intervencije u smislu uređenja terena, i označeni su kao Lokacije: Lokacija 1 – kompleks Manastir Podvrh sa crkvom Sv. Nikole, Lokacija 2 i Lokacija 3 za nove planirane sadržaje i Lokacija 4 – ulaz u Pećinu.

Valorizacija Đalovića pećine u Bijelom Polju je planiran kao višegodišnji projekat koji se finansira kroz Kapitalni budžet Crne Gore. Kroz realizaciju projekta sprovode se aktivnosti na realizaciji

više podprojekata, a koji se odnose na izgradnju žičare-gondole, servisnih objekata na ulazu u pećinu, uređenje unutrašnjosti same pećine, izgradnju objekta Vizitiring centra sa regulacijom korita rijeke Bistrice, elektroenergetske, saobraćajne, komunalne i ostale infrastrukture.

Aktivnosti realizovane od početka projekta:

- **Pristupni put Bistrica - Manastir Podvrh** - Izgradnja pristupnog puta Bistrica - Manastir Podvrh, dužine 5,7 km, se realizovala fazno. Put je probijen u ukupnoj dužini i završeni su radovi, postavljena je signalizacija i dobijena upotrebnna dozvola. Ukupna vrijednost radova je €3.889.319.
- **Sanacija klizišta i kosina** - Zbog pojave dva klizišta i obrušavanja kosine na probijenom putu, sproveden je hitni postupak nabavke. Radovi su završeni i izdata je upotreban dozvola. Ukupna vrijednost radova je €670.114.
- **Rekonstrukcija lokalnog puta Gubavač - Bistrica, sa mostom preko rijeke Bistrice** - Projektom je obuhvaćena rekonstrukcija puta u dužini od 8,7 km, sa izgradnjom saobraćajnice, saobraćajne opreme i signalizacije, regulisanom odvodnjom, izradom potpornih konstrukcija i izgradnjom novog mosta preko rijeke Bistrice, dužine 30 m. Korisnik je Opština Bijelo Polje.

Potpisani su ugovori sa obrađivačem Glavnog projekta i revidentom Glavnog projekta, kao i ugovor sa izvođačem radova („Crnagora put“ a.d. Podgorica), vrijednosti €4.999.137.

Izvođač radova je uveden u posao u avgustu 2020. godine. Radovi su se u početku odvijali usporeno zbog završnih radova na izgradnji puta Bistrica - Manastir Podvrh, koji su uslovljavali da se prolaz mehanizacije obavlja trasom budućeg puta. Radovi na predmetnom projektu su nastavljeni u septembru 2022. godine, nakon što su od strane nadležnih institucija izmještene postojeće vodovodne, TK i elektro instalacije, a od strane Opštine Bijelo Polje je Uprava za kapitalne projekte obaviještena da su mještani dali saglasnost da se izvode radovi po revidovanom Glavnom projektu.

Problematika koja prati realizaciju projekta ogleda se kroz neusaglašenost projektne dokumentacije sa stanjem na terenu (nosivost tla, nestabilne kosine, postojeće instalacije, izmješanje groblja), nezadovoljstvo mještana odvodom površinskih voda i obezbijeđenim prilazima kućama i imanjima, neriješeni imovinsko-pravni odnosi itd. Sve navedeno je uslovalo izmjenu projektovanog rješenja i značajno uticalo na dinamiku izvođenja radova.

Kako bi se nastavilo izvođenje radova, Uprava za kapitalne projekte je 2023. godine definisala sporne tačke na kojima se radovi nijesu mogli izvoditi u prethodnom periodu i raspisana je 09.06.2023. godine javna nabavka za izbor projektanta koji će vršiti Izradu izmjene revidovanog Glavnog projekta rekonstrukcije puta L1 Gubavač-Bistrica, sa izgradnjom mosta preko rijeke Bistrice u opštini Bijelo Polje. Ugovor sa „Viamont“ d.o.o. Kolašin potpisan je 21.07.2023. godine, vrijednosti €14.399.

Ugovor za vršenje revizije Glavnog projekta sa „Civil Engineer“ d.o.o. iz Podgorice je zaključen 19.06.2023. godine.

Revidovana Izmjena Glavnog projekta je Upravi za kapitalne projekte dostavljena 15.11.2023. godine i ista je vraćena revidentu na provjeru usklađenosti sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Radovi po izmijenjenom revidovanom Glavnom projektu su nastavljeni 07.05.2024. godine.

- **Postavljanje javne rasvjete duž dijela lokalnog puta L1 Gubavač-Bistrica, potezi Lozna Luka i Mirojevići-Bistrica, Bijelo Polje** - Projektom je obuhvaćeno postavljanje javne rasvjete duž rekonstruisanog puta Gubavač-Bistrica i to na dvije dionice: Gubavač-Lozna Luka i Mirojevići-Bistrica.

Direkcija za izgradnju i investicije Opštine Bijelo Polje je Upravi za kapitalne projekte dostavila revidovani Glavni projekat.

Uprava za kapitalne projekte je potpisala Ugovor sa izvođačem „Ramel” d.o.o. Nikšić 31.01.2022. godine, a vrijednost radova je €161.771,43 sa PDV-om.

S obzirom da su radovi na postavljanju javne rasvjete uslovljeni izvođenjem radova na rekonstrukciji puta, izvođač radova je uveden u posao 12.08.2022. godine.

Projektant: „Arhing inženjering” d.o.o. iz Bijelo Polje

Revident Glavnog projekta: „Civil engineer” d.o.o. iz Podgorice

Izvođač radova: „Ramel” d.o.o. Nikšić

Stručni nadzor: „Sistem-MNE” d.o.o. iz Podgorice

- **Turistička pješačka staza** - Turistička staza kroz klisuru duga je 2.793 m, a prolazi kroz najljepši dio zaštićenog prostora. Početak staze je kod Manastira „Podvrh”, a završava se u samoj klisuri Đalovića pećine. Staza je predviđena da bude širine 1,2 m, da sadrži 8 mostova i 5 odmarališta. Potpisan je Ugovor sa obrađivačem Idejnog rješenja i Glavnog projekta za turističku stazu. U prethodnom periodu je izvršena dopuna Idejnog rješenja po primjedbama Glavnog gradskog arhitekta Bijelog Polja.

U prethodnom periodu je definisano da je neophodno da Opština Bijelo Polje dostavi dokaz da su katastarske parcele na kojima se planira izgradnja objekta u vlasništvu opštine ili ponudi rješenje otvorenog pitanja.

Obrađivač Glavnog projekta: „Geotechnics, Projects & Consulting” d.o.o. Podgorica (ugovor zaključen 05.07.2018.)

Revident: „Institut za razvoj i istraživanje u oblasti zaštite na radu” d.o.o. Podgorica (ugovor zaključen 07.05.2019.)

- **Regulacija rijeke Bistrice na dijelu od mosta na Bistrici uzvodno L=1200m u zahvatu Prostorno-urbanističkog plana Opštine Bijelo Polje** - Potpisani su ugovori sa obrađivačem Glavnog projekta, revidentom Glavnog projekta i Ugovor sa izvođačem radova u junu 2020. godine vrijednosti €619.238, kao i ugovor o stručnom nadzoru. U prethodnom periodu je završena izrada i revizija Glavnog projekta.

Radovi su prolongirani zbog nivoa rijeke, a potom više nijesu ni izvođeni zbog situacije na globalnom tržištu cijena.

Uprava za kapitalne projekte je raskinula Ugovor sa Izvođačem radova.

- **Elektroenergetska infrastruktura:**

- **Adaptacija trafostanica „Nedakuse“ 35/10kV** - Svi radovi na adaptaciji ćelije su završeni i izvršena je primopredaja objekta korisniku. Ukupna investicija €38.866.

- **Trafostanica „Bistrica“ 35/10kV** - Trafostanica „Bistrica” 35/10kV je dio izgradnje elektroenergetskog napajanja za budući speleološki kompleks Đalovića pećine. Svi ugovoreni radovi na objektu su završeni u 2021. godini i pristupilo se tehničkom prijemu objekta.

U drugoj polovini 2023. godine otklonjeni svi nedostavi po preliminarnom izvještaju Komisije za tehnički prijem objekta i podnijet zahtjev CEDIS-u za privremeno priključenje objekta na distributivnu mrežu za potrebe probnog rada.

U prvoj polovini 2024. godine izvršen je interni pregled izgrađene energetske infrastrukture od strane CEDIS-a i dostavljen Upravi za kapitalne projekte izvještaj 17.05.2024. godine. Pristupilo se otklanjanju nepravilnosti po Izvještaju Komisije CEDIS-a.

Izvođač radova: „Electroteam” d.o.o. Budva, vrijednost projekta €1.197.214

- **Dalekovod „Nedakuse-Bistrica“ 35kV** - Dalekovod je predviđen za napajanje električnom energijom transformatorske stanice „Bistrica” 35/10 kV. TS 35/10 kV „Bistrica” služiće za napajanje električnom energijom transportne žičare/gondole u izgradnji u Đalovića klisuri i za potrebe napajanja Đalovića pećine. Vrijednost projekta iznosi €699.201. Svi ugovoreni radovi na dalekovodu su završeni i dobijena je upotrebna dozvola 16.12.2022. godine.

- **Trafostanica „Manastir Podvrh“ 10/0,4kV i izgradnja 10kV kablovske infrastruktura od TS „Bistrica“ 35/10 kV do TS „Manastir Podvrh“ 10/0,4 kV** - Trafostanica „Manastir Podvrh” 10/0,4kV se izvodio kao zaseban slobodnostojeći objekat, a polaganje kablova je

projektovano tako da se na 1,3 m od desnog ivičnjaka puta polaže 10kV kabal, a na 1,5 m od desnog ivičnjaka puta polaže telekomunikacioni optčki kabl.

Svi ugovoreni radovi su završeni u 2021. godini, a u 2022. godini je započet tehnički pregled objekta. Dobijen je pozitivan izvještaj Komisije za tehnički pregled u prvoj polovini 2023. godine. Upotrebna dozvola dobijena je 03.08.2023. godine.

Izvođač radova: „Eminent“ d.o.o. Podgorica, vrijednost €343.031,47

Stručni nadzor: „Civil engineer“ d.o.o. Podgorica

- **Izgradnja 10 kV dalekovoda sa pristupno-servisnim putem i stubne TS 1x 250 kV za potrebe napajanja žičare/gondole** – Tadašnje Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma je pokrenulo inicijativu u cilju identifikovanja potrebe izrade Projektnog zadatka i za ovaj elektro objekat. Kroz rad tadašnjeg Operativnog tima su definisane dalje aktivnosti koje je potrebno preduzeti u cilju finalizovanja Projektnog zadatka. Zadužena je Opština Bijelo Polje da obezbijedi nove urbanističko-tehničke uslove.

Opština Bijelo Polje se 2023. godine obratila Ministarstvu prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine za izdavanje izmjena urbanističko-tehničkih uslova, a koji su bili neophodni za finalizovanje Projektnog zadatka za ovaj elektro objekat.

Iz Ministarstva turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je 24.04.2024. godine Upravi za kapitalne projekte dostavljena dokumentacija na osnovu koje je Uprava za pokrenula aktivnosti iz svoje nadležnosti.

Javno nadmetanje za Izradu projektne dokumentacije i izgradnju 10kV dalekovoda sa pristupno servisnim putem i STS 1x250kVA na lokalitetu Đalovića pećina po principu „Projektni i izgradnja“ raspisano je 21.06.2024. godine, procijenjene vrijednosti €520.000 bez PDV-a, ali je postupak poništen jer nije bilo pristiglih ponuda.

- **Žičara** - Planirana je izgradnja i opremanje žičare (gondole) kojom se vrši prevoz posjetilaca do Đalovića pećine dužine 1.700 m i kapaciteta 75 putnika po satu. Projekat se preko Uprave za kapitalne projekte realizuje po sistemu „projektni i izgradnja“, a vrijednost ugovora iznosi €3.888.888.

Završena je izgradnja pristupnih puteva, betoniranje i montiranje polazne, okretne stanice i stubova 1, 2, 3 i 8, betoniranje temelja stubova 4, 5 i 6, kao i isporuka opreme žičare.

Izvođeni su radovi na transportu i montaži stuba 7, i radovi na montaži TS Žičara i priključnog kabla, kao i radovi na uređenju terena oko polazne stanice (osim dijela radova koji se izvode nakon puštanja u rad žičare).

Izvođač radova: „Novi Volvox“ d.o.o. Podgorica

Stručni nadzor: „Urbi.pro“ d.o.o. Podgorica

- **Uređenje dijela Đalovića pećine sa pratećim objektima na ulazu u pećinu** - Valorizacija Đalovića pećine podijeljena je u dvije faze.

Prva faza obuhvata izgradnju servisnog objekta i uređenje dijela pećine – izgradnju prilazne staze od servisnog objekta do pećine i ulaznog tunela u unutrašnjost pećine, a druga faza obuhvata uređenje unutrašnjosti pećine – izradu staza i platoa.

U servisnom objektu na pristupnom platou bruto površine 655,87m², planiran je depo, trgovački prostor, prostorija hitne pomoći, prostorija za vodiče i spasioce, prostorija za speleologe, jedna kancelarija, garderoba, radionica, sanitarne prostorije i prateće tehničke prostorije. Dužina planirane staze od objekta do tunela na ulasku u pećinu iznosi 80m, a površina platoa ispred tunela 21,50m².

Drugom fazom radova planirana je izgradnja staza, platoa i stepenica u unutrašnjosti pećine od FRP materijala, ukupne površine 1.912m², od čega 805m podijuma, mostova i stepenica širine 2m, kao i 10 platformi ukupne površine 302m².

Pripremljena je Prethodna studija opravdanosti turističke valorizacije Đalovića pećine sa idejnom rješenjem uređenja dijela Đalovića pećine, a zatim je pripremljen i Glavni projekat.

Za izvođenje radova I faze potpisan je ugovor o izvođenju radova sa kompanijom „Novi Volvox” vrijednosti €1.998.945, a i za izvođenje radova II faze potpisan je ugovor sa kompanijom „Permonte” vrijednosti radova €2.599.420.

U prethodnom periodu su izvedeni zemljani radovi, radovi na izradi armirano-betonske konstrukcije prizemlja objekta na ulazu u pećinu, kao i radovi na probijanju ulaza u pećinu (Prva faza radova).

Oobrađivač Prethodne studije opravdanosti turističke valorizacije Đalovića pećine sa Idejnom rješenjem uređenja dijela Đalovića pećine u KO Korita, Opština Bijelo Polje: „Arhinginženjering” d.o.o. Bijelo Polje (ugovor 04.03.2016.), vrijednost €59.797,50.

Oobrađivač Glavnog projekta: „Arhinginženjering” d.o.o. Bijelo Polje, (ugovor 12.2017.), vrijednost €189.210,00.

Revident Glavnog projekta: „Urbi.pro” d.o.o. Podgorica (ugovor 17.07.2018.), vrijednost €19.875,00.

Izvođač radova prve (I) faze: „Novi Volvox” d.o.o. Podgorica (ugovor 30.03.2020.), vrijednost €1.998.945,84.

Stručni nadzor prve (I) faze: „Sistem-MNE” d.o.o. Podgorica (ugovor 10.06.2020.), vrijednost €18.989,99.

Izvođač radova druge (II) faze: „Permonte” d.o.o. Podgorica (ugovor 17.07.2020.), vrijednost €2.599.420,13.

Stručni nadzor druge (II) faze: „Sistem-MNE” d.o.o. Podgorica (ugovor 16.11.2020.), vrijednost €38.999,51.

Problematika: Agencija za zaštitu životne sredine je u septembru 2022. godine pokrenula upravni postupak na osnovu Zakona o odgovornosti za štetu u životnoj sredini.

Na osnovu terenskog rada u postupku utvrđivanja zatečenog stanja i izvještaja stručnog tima konstatovana je šteta pričinjena zaštićenim vrstama životinja, ali i mogućnost da je izvođač radova prouzrokovao štetu na zaštićenim vrstama i prirodnim staništima obavljanjem radnji i aktivnosti probijanja vještačkog ulaza u gornji dio pećine bez pribavljenih dozvola i saglasnosti nadležnog organa.

Agencija za zaštitu životne sredine je dostavila inicijativu nadležnoj inspekciji u dijelu obustave daljih radova na projektu „Turistička valorizacija pećine nad Vražjim firovima (Đalovića pećina) sa uređenjem dijela pećine” a koji se tiču radnji i aktivnosti unutar same pećine.

Doneseno je Rješenje o zabrani radova. Rješenje se ne odnosi na radove koji su izvan pećine a za koje je izdato Rješenje Agencije za zaštitu prirode i životne sredine, broj 02-UP1-1066/4 od 29.07.2020. godine, a koje Uprava za kapitalne projekte posjeduje.

Dakle, od druge polovine 2022. godine, radovi nijesu izvođeni iz razloga što je Agencija za zaštitu životne sredine donijela Rješenje kojim je utvrdila da je „Operater” pričinio štetu životnoj sredini u okviru zaštićenog područja Đalovića klisure, u dijelu Đalovića pećine usljed izvođenja radova I faze, te je naložila obustavu radova na valorizaciji pećine dok se ne pribave neophodne dozvole. Usljed navedenog se nije otpočelo ni sa izvođenjem radova II faze.

Uprava za kapitalne projekte je na donijeto rješenje uložila žalbu, s obzirom na to da Uprava za kapitalne projekte smatra da nije Operater u postupku.

Rješenjem Agencije za zaštitu životne sredine je naloženo Operateru, između ostalog, „*da za potrebe utvrđivanja zatečenog stanja biljnih i životinjskih vrsta, popisa pećinskog nakita, kao i monitoringa pećinskog ekosistema, prije fizičkog zatvaranja ulaza u pećinu, sprovede navedeno o svom trošku, odnosno utvrdi zatečeno stanje i postavi mjerače kojima će se pratiti navedeni parametri i o rezultatima mjerenja obavještavati nadležnu inspekciju (Ekološku inspekciju), organ državne uprave (Agenciju za zaštitu životne sredine) i lokalnu samoupravu (Opština Bijelo Polje).*“. Takođe, nalaže se Operateru „*da tek po realizaciji prethodnog može pristupiti zatvaranju vještački otvorenog ulaza u Đalovića pećinu čime će se doprinijeti stvaranju uslova mikroklima koja je postojala prije otvaranja prolaza.*“

Prethodno Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma je pokrenulo inicijativu u cilju stvaranja preduslova za nastavak realizacije ovog projekta. Održano je više sastanaka sa Agencijom za zaštitu životne sredine u cilju raspisivanja javne nabavke za izradu neophodne studije, a koju je bilo potrebno izraditi prije uvođenja Izvođača u posao.

Naime, dogovoreno je sprovođenje javne nabavke za izradu studije prijedloga mjera remedijacije i program praćenja stanja životne sredine nakon sprovođenja mjera remedijacije u Đalovića pećini, a kako je naloženo Operateru Rješenjem Agencije za zaštitu životne sredine.

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma je donijelo Rješenje br.UPII-04-351/2 od 1.8.2023. godine, kojim poništava rješenje Agencije za zaštitu životne sredine broj 03-UPI-126/14 i vraća na ponovno odlučivanje.

Ministarstvo turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je u saradnji sa Agencijom za zaštitu životne sredine pripremio „Projektni zadatak za izradu studije prijedloga mjera remedijacije i program praćenja stanja životne sredine nakon sprovođenja mjera remedijacije u Đalovića pećini“, koji je dostavljen Upravi za kapitalne projekte 29.02.2024. godine, u cilju sprovođenja javnu nabavke za izradu studije koja je neophodna kako bi se kompletirala potrebna dokumentacija, a zatim dobile odgovarajuće dozvole od Agencije za zaštitu životne sredine za izvođenje radova na ovom projektu.

Uprava za kapitalne projekte je u 17.04.2024. godine raspisala javno nadmetanje za Izradu Studije prijedloga mjera remedijacije i program praćenja stanja životne sredine nakon sprovođenja mjera remedijacije u Đalovića pećini, procijenjene vrijednosti €45.000,00 bez PDV-a i na istom nije bilo pristiglih ponuda.

- **Vodosnabdijevanje Đalovića pećine** - Shodno kapacitetima i specifičnim normama potrošnje utvrđeno je da je potrebno obezbjediti vodu za sljedeće namjene: punkt kod pećine, kompleks kod Manastira Podvrh i sanitarno održavanje staze u Đalovića pećini.

U prethodnom periodu je potpisan Ugovor sa obrađivačem („HydroGis System“ d.o.o. Podgorica) za izradu Idejnog rješenja i Glavnog projekta vodosnabdijevanja i odvođenja fekalnih voda iz uslužno-servisnih objekata u okviru aktivnosti na valorizaciji Đalovića pećine. Vrijednost ugovora iznosi €34.848. Potpisan je u prethodnom periodu i ugovor sa revidentom Glavnog projekta („Urbi pro“ doo Podgorica, €7.865).

U prethodnom periodu je pripremljeno Idejno rješenje.

- **Izgradnja objekta Viziting centra sa pratećim sadržajima i parking prostorom** - Projektovani objekat je prizeman, ukupne bruto površine 499,75m². Objekat čine sljedeći sadržaji: restoran, info-pult sa suvenirnicom, muzejsko-izložbeni prostor, sala za prezentacije, ambulanta, servis za izdavanje opreme, prateće sanitarne i tehničke prostorije, a planirano je i okolno uređenje terena.

Svi ugovoreni radovi su završeni u septembru 2022. godine, ali objekat nije predat na upotrebu.

Obrađivač Glavnog projekta i Izvođač radova: „Permonite“ d.o.o. Podgorica, vrijednost projekta je po principu „projektuj i izgradi“ bila €893.000.

- **Izgradnja TS 10/0,4 kV za potrebe viziting centra i 10 kV kablovskog voda od TS 35/10 „Bistrica“ do TS „Viziting centar“** – Prethodno Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma je pokrenulo inicijativu u cilju izrade kvalitetnog Projektnog zadatka koji će omogućiti nesmetanu realizaciju izgradnje objekta. Tako je u drugoj polovini 2023. godini Upravi za kapitalne projekte je od strane Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma dostavljena dokumentacija na osnovu koje je 01.12.2023. godine raspisano javno nadmetanje za projektovanje i izgradnju TS 10/0,4 kV za potrebe Viziting centra i 10 kV kablovskog voda od TS 35/10 „Bistrica“ do TS „Viziting centar“ po principu „projektuj i izgradi“. Uprava za kapitalne projekte je po sprovedenoj javnoj nabavci potpisala 09.05.2024. godine Ugovor za projektovanje i izgradnju TS 10/0,4 kV za potrebe Viziting centra i 10 kV kablovskog voda od TS 35/10 „Bistrica“ do TS „Viziting centar“ sa „Eminent“ d.o.o. Podgorica, vrijednost

ugovora je €117.560,95. Ugovor sa stručnim nadzorom „Diagram“ d.o.o. Podgorica, zaključen je 22.12.2023. godine na iznos od €6.050,00.

- **Vodosnabdijevanje objekta Vizitiring centar** – Uprava za kapitalne projekte je na osnovu projektnog zadatka koji je dostavila Opština Bijelo Polje 05.05.2023. godine raspisala javnu nabavku za izvođenje radova na izgradnji seoskog vodovoda Bistrica sa izvorišta „Banjice“ sa pratećim objektima II faza, Opština Bijelo Polje. Uprava je 17.10.2023. godine potpisala ugovor sa kompanijom „Indel linženjering“ d.o.o. Podgorica.
Sa predmetnog vodovoda će se vodom snabdijevati objekat Vizitiring centra, koji se nalazi u Bistrici.

Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma formiralo je u junu 2023. godine Operativni tim za praćenje realizacije projekta „Valorizacija Đalovića pećine“ opština Bijelo Polje, a koji su činili predstavnici Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, Ministarstva finansija, Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Agencije za zaštitu životne sredine, Uprave za kapitalne projekte, Uprave za saobraćaj, Skijališta Crne Gore, CEDIS-a i Opštine Bijelo Polje. Formiranjem novog Ministarstva turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera novi operativni tim nije obnovljen.

Aktivnosti realizovane u izvještajnom periodu:

- **Rekonstrukcija lokalnog puta Gubavač - Bistrica, sa mostom preko rijeke Bistrice** – Kako bi se nastavilo izvođenje radova, Uprava za kapitalne projekte je 2023. godine definisala sporne tačke na kojima se radovi nijesu mogli izvoditi u prethodnom periodu i raspisana je 09.06.2023. godine javna nabavka za izbor projektanta koji će vršiti Izradu izmjene revidovanog Glavnog projekta rekonstrukcije puta L1 Gubavač-Bistrica, sa izgradnjom mosta preko rijeke Bistrice u opštini Bijelo Polje. Ugovor sa „Viamont“ d.o.o. Kolašin potpisan je 21.07.2023. godine, vrijednosti €14.399.
Ugovor za vršenje revizije Glavnog projekta sa „Civil Engineer“ d.o.o. iz Podgorice je zaključen 19.06.2023. godine.
Radovi po izmijenjenom revidovanom Glavnom projektu su nastavljani 07.05.2024. godine i prva faza izgradnje je završena u julu 2024. godine.
Zbog pojave dodatnih i viškova radova, kao rezultat izmjene revidovanog Glavnog projekta, Uprava za kapitalne projekte je raspisala 03.07.2024. godine tender za izbor izvođača radova i stručnog nadzora za nastavak radova na rekonstrukciji puta Gubavač-Bistrica.
Sa izvođačem „Konstruktor group“ d.o.o. Bijelo Polje, 04.12.2024. godine zaključen je ugovor, na iznos od €2.323.664,93. U toku je javno nadmetanje za izbor stručnog nadzora.
Ugovor sa izvođačem „Konstruktor group“ d.o.o. iz Bijelog Polja zaključen je 04.12.2024. godine, na iznos od €2.323.664,93. U toku je javno nadmetanje za izbor stručnog nadzora.
- **Postavljanje javne rasvjete duž dijela lokalnog puta L1 Gubavač-Bistrica, potezi Lozna Luka i Mirojevići-Bistrica, Bijelo Polje** - Projektom je obuhvaćeno postavljanje javne rasvjete duž rekonstruisanog puta Gubavač-Bistrica i to na dvije dionice: Gubavač-Lozna Luka i Mirojevići-Bistrica.
Problematika: S obzirom da su radovi na postavljanju javne rasvjete uslovljeni izvođenjem radova na rekonstrukciji puta, izvođač radova je uveden u posao 12.08.2022. godine. Radovi se u ovom periodu mogu izvoditi samo na dionici puta Mirojevići-Bistrica, dok na drugoj dionici nijesu stvoreni uslovi za početak radova.
Dakle, nastavak radova zavisi od radova na rekonstrukciji puta. Još uvijek nisu stvoreni uslovi za nastavak radova na postavljanju javne rasvjete.
- **Pješačka staza do Đalovića pećine** – U izvještajnom periodu, na realizaciji projekta nije bilo aktivnosti.

Problematika: U prethodnom periodu je definisano da je neophodno da Opština Bijelo Polje dostavi dokaz da su katastarske parcele na kojima se planira izgradnja objekta u vlasništvu Opštine ili ponudi rješenje otvorenog pitanja.

- **Regulacija rijeke Bistrice na dijelu od mosta na Bistrici uzvodno L=1200m u zahvatu Prostorno-urbanističkog plana Opštine Bijelo Polje** - Ugovor sa Izvođačem radova je raskinut, pa su u Upravi za kapitalne projekte u toku aktivnosti na pripremi novog javnog nadmetanja.

Elektroenergetska infrastruktura:

- **Trafostanica „Bistrica“ 35/10Kv** – Uprava za kapitalne projekte je ranije podnijela zahtjev CEDIS-u za privremeno priključenje objekta na distributivnu mrežu za potrebe probnog rada, pa je u prvoj polovini 2024. godine izvršen interni pregled izgrađene energetske infrastrukture od strane CEDIS-a i dostavljen Upravi za kapitalne projekte izvještaj 17.05.2024. godine.

U toku je otklanjanje nepravilnosti po Izvještaju Komisije CEDIS-a.

Važno je napomenuti da od ovog energetskog objekata zavisi testiranje žičare.

Izvođač radova: „Electroteam“ d.o.o. Budva

Stručni nadzor: „Nikcom“ d.o.o. Nikšić

- **Dalekovod „Nedakuse-Bistrica“ 35kV** - Dalekovod je predviđen za napajanje električnom energijom transformatorske stanice „Bistrica“ 35/10 kV. TS 35/10 kV „Bistrica“ služiće za napajanje električnom energijom transportne žičare/gondole u izgradnji u Đalovića klisuri i za potrebe napajanja Đalovića pećine. Vrijednost projekta iznosi €699.201. Svi ugovoreni radovi na dalekovodu su završeni i dobijena je upotrebna dozvola 16.12.2022. godine.

Problematika: Dalekovod koji je složen inženjerski objekat izgrađen je tokom 2020. godine, sproveden tehnički pregled i dobijena upotrebna dozvola u decembru 2022. godine. Objekat nakon dobijene upotrebne dozvole nije mogao biti stavljen u funkciju i predat CEDIS-u zbog kašnjenja sa izgradnjim trafostanice TS 35/10 kV „Bistrica“.

Nakon stvaranja uslova da se izgrađena elektroenergetska infrastruktura priključi na distributivnu mrežu, CEDIS je formirao svoju internu Komisiju za pregled izgrađene infrastrukture, nakon čega je Komisija izvršila obilazak i dostavila Upravi za kapitalne projekte Izvještaj u kome su konstatovane nepravilnosti na trasi dalekovoda, a čije je otklanjanje uslov da se objekat stavi u funkciju. Uprava za kapitalne projekte je preuzela aktivnosti u cilju otklanjanja nepravilnosti.

- **Izgradnja 10 kV dalekovoda sa pristupno-servisnim putem i stubne TS 1x 250 kV za potrebe napajanja žičare** – Iz Ministarstva turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je 24.04.2024. godine Upravi za kapitalne projekte dostavljena dokumentacija na osnovu koje je Uprava za pokrenula aktivnosti iz svoje nadležnosti.

U izvještajnom periodu je Uprava za kapitalne projekte raspisala novo javno nadmetanje za Izrada projektne dokumentacije i izgradnja 10kV dalekovoda sa pristupno servisnim putem i STS 1x250kVA na lokalitetu Đalovića pećina po principu „Projektuj i izgradi“ dana 08.10.2024. godine, vrijednosti €520.000 bez PDV-a.

Javno nadmetanje za vršenje stručnog nadzora nad izgradnjom 10kV dalekovoda sa pristupno servisnim putem i STS 1x250kVA na lokalitetu Đalovića pećina po principu „Projektuj i izgradi“ raspisano je 04.12.2024. godine, vrijednosti €15.600 bez PDV-a.

Javno nadmetanje za reviziju Glavnog projekta za izgradnju 10kV dalekovoda sa pristupno servisnim putem i STS 1x250kVA na lokalitetu Đalovića pećina, Opština Bijelo Polje, raspisano je 18.12.2024. godine, vrijednosti €6.500.

- **Žičara** – U izvještajnom periodu nije bilo aktivnosti na realizaciji ovog projekta.

Problematika: Da bi se završila montaža i ispitivanja žičare potrebno je obezbijediti stabilno napajanje električnom energijom.

- **Uređenje dijela Đalovića pećine sa pratećim objektima na ulazu u pećinu** - Ministarstvo turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je u saradnji sa Agencijom za zaštitu životne sredine pripremio „Projektni zadatak za izradu studije prijedloga mjera remedijacije i

program praćenja stanja životne sredine nakon sprovođenja mjera remedijacije u Đalovića pećini“, koji je dostavljen Upravi za kapitalne projekte 29.02.2024. godine, u cilju sprovođenja javnu nabavke za izradu studije koja je neophodna kako bi se kompletirala potrebna dokumentacija, a zatim dobile odgovarajuće dozvole od Agencije za zaštitu životne sredine za izvođenje radova na ovom projektu.

Uprava za kapitalne projekte je 19.07.2024. godine raspisala novu javnu nabavku za Izradu Studije prijedloga mjera remedijacije i program praćenja stanja životne sredine nakon sprovođenja mjera remedijacije u Đalovića pećini, Bijelo Polje, procijenjene vrijednosti €45.000,00 bez PDV-a.

Međutim, s obzirom da je u međuvremenu Agencija za zaštitu životne sredine informisala da je obezbijedila sredstva za izradu studije nultog stanja u Đalovića pećini, javna nabavka koju je raspisala Uprava je obustavljena.

U novembru 2024. godine je završena studija „Izrada nultog (zatečenog) stanja biodiverziteta na području Đalovića pećine i okoline“ i Agencije za zaštitu životne sredine je istu dostavila Ministarstvu turizma.

- **Vodosnabdijevanje Đalovića pećine** – U izvještajnom periodu nije bilo aktivnosti na realizaciji projekta.

Problematika: Obradivač, odnosno projektant Idejnog rješenja i Glavnog projekta je 18.03.2020. godine dostavio korigovano Idejno rješenje sa varijantnim rješenjem snabdijevanja vodom objekata na ulazu u pećinu i objekata na polaznoj žičari stanice.

Obaveza Opštine Bijelo Polje je da sprovede ispitivanje kvaliteta vode sa predloženog izvorišta za vodosnabdijevanje objekta na polaznoj stanici žičare i da geodetski snimi trasu za glavni projekat vodovoda od razdjelne komore u MZ Korita do ulaza u pećinu.

U skladu sa Zaključcima Vlade Crne Gore broj 04-2180/2 od 20.04.2022. godine, Opština Bijelo Polje je najavila da će sa nadležnim institucijama započeti proceduru ispitivanja kvaliteta vode sa izvorišta „Radičko Vrelo“ MZ Korita.

Takođe, Opština Bolje Polje je preuzela obavezu da snimi trasu, angažuje geodetsku agenciju, za Glavni projekat vodovoda od razdjelne komore u MZ Korita do ulaza u pećinu, a po dobijanju tehničke dokumentacije Glavnog projekta od Uprave za kapitalne projekte.

Međutim, Uprava za kapitalne projekte je informisala da će projektant započeti izradu Glavnog projekta tek nakon dobijanja geodetskog snimka trase za glavni projekat vodovoda od razdjelne komore u MZ Korita do ulaza u pećinu.

Problematika na polaznoj stanici žičare može se tretirati kao posebna i samim tim predstavljati odvojeni i nezavisni projekat.

Opština Bijelo Polje je krajem 2024. godine dostavila Projektni zadatak za „Vodosnabdijevanje i odvođenje fekalnih voda iz uslužno-servisnih objekata na prijemno-ulaznom punktu.

- **Izgradnja objekta Vizitiring centra sa pratećim sadržajima i parking prostorom** – Neophodno je intenzivirati aktivnosti na obezbjeđivanju elektro i vodo snabdijevanja objekta, a zatim odrediti i korisnika predmetnog objekta, dok se Đalovića pećina ne valorizuje kao speleološki turistički objekat.

- **Izgradnja TS 10/0,4 kV za potrebe vizitiring centra i 10 kV kablovskog voda od TS 35/10 „Bistrica“ do TS „Vizitiring centar“** – U izvještajnom periodu je pripreman Glavni projekat i revizija Glavnog projekta je u toku.

Obradivač Glavnog projekta i izvođač radova: „Eminent“ d.o.o. Podgorica

Stručni nadzor: „Diagram“ d.o.o. Podgorica

- **Vodosnabdijevanje objekta Vizitiring centar** – Voda za objekat Vizitiring centra će se obezbijediti iz seoskog vodovoda čija izgradnja je toku, dakle iz seoskog vodovoda Bistrica sa izvorišta „Banjice“.

Izvođač: „Indel Inženjering“ d.o.o. Podgorica

Predlog mjera za realizaciju:

- Formiranje operativnog tima od strane Ministarstva turizma.

Obrazloženje:

U cilju efikasnije realizacije ovog kapitalnog projekta potrebno je planirati formiranje operativnog tima za praćenje realizacije projekta „Valorizacija Đalovića pećine“ opština Bijelo Polje. Zadatak operativnog tima će biti praćenje realizacije ugovornih radova, vršenje koordinacije realizacije aktivnosti od značaja za projekat i rješavanje otvorenih pitanja na projektu. Stalne članove operativnog tima treba da čine predstavnici Ministarstva turizma, Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Ministarstva javnih radova (prethodne Uprave za kapitalne projekte), Ministarstva finansija, Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Agencije za zaštitu životne sredine, CEDIS-a i Opštine Bijelo Polje.

Tabelarni prikaz ulaganja/realizacije:

Projekat: „Valorizacija Đalovića pećine“ Predgled realizovanih investicija, po godinama										
Po godinama	2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Realizovano	51.590	92.294	851.076	1.626.342	4.264.370	4.872.124	4.433.403	1.350.720	648.594	1.504.849

Od početka realizacije projekta Đalovića pećina do sada je ukupno investirano €19.695.352 od čega je u drugoj polovini 2024. godine, odnosno u izvještajnom periodu, realizovano €1.481.012,73.